
**ULOSOTON PASSIIVIREKISTERÖINNIN
KEHITTÄMINEN PALKEISSA**

Ammattikorkeakoulun opinnäytetyö

Liiketalouden koulutusohjelma

Visamäki, syksy 2016

Johanna Nurola

Johanna Nurola

VISAMÄKI
Liiketalouden koulutusohjelma
Laskentatoimi

Tekijä	Johanna Nurola	Vuosi 2016
Työn nimi	Ulosoton passiivirekisteröinnin kehittäminen Palkeissa	

TIIVISTELMÄ

Tämän opinnäytetyön tavoitteena oli tuottaa käytännön ratkaisu passiiviperinnän uusinnan seuraamiseen Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksessa, Palkeissa. Toukokuussa 2016 voimaan tulleen lakimuutoksen myötä ulosoton sähköiselle hakijalle ei jatkossa ilmoiteta passiivirekisteröinnin päättymisestä. Koska nykyiset kirjanpitojärjestelmät eivät tuota automaattisesti tietoa passiivirekisteröinnin päättymisestä, oli tavoitteena kehittää ratkaisu, jonka avulla Palkeissa pysytään tietoisina siitä, milloin passiivirekisteröinti tulee uusia.

Työn teoriaosuudessa perehdytään käytännön perintäprosessiin lainsäädännön ja hyvää perintätapaa koskevan ohjeistuksen kautta. Lisäksi selvennetään ulosoton roolia perintäprosessissa. Työn lopuksi luodaan katsaus perintälain tuomaan muutokseen passiivirekisteröinnin uusinnan suhteen sekä kerrotaan tarkemmin mitä passiiviperintä tarkoittaa.

Työn tuloksena syntyi passiivirekisteröinnin päättymisen seurantaan tarkoitettu excel-tilukko, jonka tarkoitus on palvella perinnän parissa työskenteleviä henkilöitä siihen asti, kunnes estetodistukset saadaan siirrettyä kokonaan sähköiseen muotoon. Käytännönläheistä näkökulmaa on korostettu jättämällä käytännön perintäprosessin kannalta epäolennaiset seikat työn ulkopuolelle.

Avainsanat passiivirekisteröinti, perintä, ulosotto

Sivut 30 s. + liitteet 5 s.

Visamäki
Degree Programme in Business Administration

Author	Johanna Nurola	Year 2016
Subject of Bachelor's thesis	Improving passive registration at Palkeet	

ABSTRACT

The goal of this thesis was to make a hands-on solution of how to renew monitoring for passive registration at Palkeet. After the new amendment came into effect in May 2016, the electronic recovery proceeding retriever does not get a report when the passive registration expires. Bookkeeping systems do not automatically make information about the expiration of passive registration, that is why the goal was to make a solution of how to stay aware of when the passive registration needs to be renewed.

The theoretical part of this thesis deals with the registration process through legislation as well as the registration practice. Also the role of the foreclosure in the registration practice is clarified. At the end of the thesis, it is reported how the debt collection act changed passive registration, and also the meaning of passive registration is described thoroughly.

The result of the thesis is an excel table on monitoring the expiration of passive registration, which is meant to help people who work among passive registration, until impediment certificates are transferred into an electronic form. The practical aspect has been emphasized by excluding irrelevant facts.

Keywords Passive registration, debt collection, foreclosure

Pages 30 p. + appendices 5 p.

SISÄLLYS

1	JOHDANTO	4
2	PERINTÄ KÄYTÄNNÖSSÄ	5
2.1	Vapaaehtoinen perintä	5
2.1.1	Laki saatavien perinnästä	6
2.1.2	Hyvä perintätapa	7
2.2	Oikeudellinen perintä.....	8
3	ULOSOTTO.....	10
3.1	Ulosottooperuste	11
3.2	Ulosoton toimenpiteet.....	13
3.3	Ulosottohakemus	13
3.4	Vireilletuloilmoitus.....	16
3.5	Ulosoton muutoksenhaku	16
3.6	Estetodistus	17
4	JULKISOIKEUDELLINEN SAATAVA	18
5	SAATAVIEN VALVONTA.....	19
5.1	Laskutus	19
5.2	Maksukehotus ja viivästysmaksu.....	19
5.3	Maksuajan myöntäminen	20
5.4	Yksityishenkilön velkajärjestely	21
5.5	Maksusopimus	22
5.6	Saatavan vanhentuminen	22
6	PASSIIVIPERINTÄ	24
6.1	Passiivisaatavaksi merkitseminen.....	24
6.2	Passiivirekisteröintiäika	25
6.3	Passiivisaatavan ulosmittaus.....	25
6.4	Passiiviperinnän muutos	26
6.5	Passiivirekisteröinnin seuranta	26
7	YHTEENVETO	28
	LÄHTEET	29

Liite 1	Palkeiden perintäprosessi
Liite 2	Manuaalinen ulosottohakemus
Liite 3	Passiivirekisteröinnit-taulukon ensimmäinen versio
Liite 4	Ohjeet passiivirekisteröinnit-taulukon täyttöön
Liite 5	Passiivirekisteröinnit-taulukon lopullinen versio

1 JOHDANTO

Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskus Palkeet on merkittävä valtiovarainministeriön hallinnon alalla toimiva konsernipalvelujen tuottaja. Palkeet tuottaa talous- ja henkilöstöpalveluja valtionhallinnon virastoille, laitoksille ja rahastoille sekä n. 73 000 yksittäiselle palkansaajalle yli 700 ammattilaisen voimin. (Palkeet 2016.)

Palkeiden toimipisteet sijaitsevat Hämeenlinnassa, Joensuussa, Mikkelissä ja Porissa. Palveluiden ja prosessien kehittäminen tapahtuu yhteistyössä valtiovarainministeriön, Valtiokonttorin ja asiakkaiden kanssa. Palkeiden toiminta käynnistyi vuonna 2010 oikeushallinnon, puolustushallinnon, sisäasiainhallinnon ja Valtiokonttorin palvelukeskusten yhdistämisellä. (Palkeet 2016.)

Opinnäytetyössä keskitytään uuden perintälain (HE 127/2015) tuomaan muutokseen passiivirekisteröinnin uusinnan suhteen. Ulosottokaaren passiivirekisteröintiä koskevia säännöksiä ollaan muuttamassa siten, että ulosoton sähköiselle hakijalle ei jatkossa ilmoiteta passiivirekisteröinnin päättymisestä. Lakimuutos tuli voimaan ensimmäinen toukokuuta 2016.

Passiiviperintään siirtyviä laskuja Palkeilla on käsiteltävänä vuodessa yhteensä noin 7000 kappaletta. Opinnäytetyön tavoitteena on kehittää toimiva ratkaisu passiiviperintän uusinnan seuraamiseen jatkossa. Opinnäytetyö toteutetaan kvalitatiivisena eli laadullisena tutkimuksena. Kvalitatiivinen tutkimus tarkastelee tutkittavaa kohdetta mahdollisimman kokonaisvaltaisesti. Kvalitatiivisessa tutkimuksessa pyritään enemmän löytämään ja paljastamaan tosiasioita, kuin todentamaan jo olemassa olevia väittämiä. (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 2000, 152.)

Kvalitatiivinen tutkimusmenetelmä valittiin, koska pyrkimyksenä on antaa mahdollisimman laaja kuva passiivirekisteröinnin muutoksesta. Tarkoituksena on myös antaa tietoa koko perintäprosessista, jolloin saadaan selkeämpi kuva siitä, mitä passiivirekisteröinti käytännössä tarkoittaa. Kvalitatiivisessa tutkimuksessa teorian merkitys on ilmeinen, ja siksi sitä tarvitaan välttämättä. Tutkimuksen teoria pohjautuu perintäalan kirjallisuuteen ja julkaisuihin, lakiteksteihin sekä internetlähteisiin. (Tuomi & Sarajärvi 2009, 18.)

Tutkimusongelmana on kysymys siitä, miten uusi perintälaki vaikuttaa Palkeiden passiivirekisteröinnin uusintaan. Nykyiset kirjanpitojärjestelmät eivät tuota automaattisesti tietoa passiivirekisteröinnin päättymisestä. Opinnäytetyön tarkoituksena on kehittää ratkaisu, jonka avulla pysytään tietoisina siitä, milloin passiivirekisteröinti tulee uusia.

Tutkimuksen painopiste on hallituksen esityksestä (HE 127/2015) ulosottokaaren ja velan vanhentumisesta annetun lain 11 §:n muuttamisesta. Tutkimusaiheen valintaan vaikutti opinnäytetyön tekijän oma mielenkiinto aiheeseen, sekä aikaisempi kokemus saatavien valvonnan ja perinnän tehtävien työskentelyn parissa.

2 PERINTÄ KÄYTÄNNÖSSÄ

Hallituksen esityksen (HE 199/1996vp) mukaan perinnällä tarkoitetaan kaikkia niitä toimenpiteitä, joiden tarkoituksena on saada velallinen tai muu maksuvelvollinen vapaaehtoisesti suorittamaan maksettavaksi erääntynyt saatava. Alkuvaiheessa tulee yleensä kyseeseen kirje- ja puhelinperintä. Näihin toimiin liittyen kyseeseen saattavat tulla maksuohjelmat ja niiden valvonta, vakuusjärjestelyt, sekä muut toimenpiteet, joilla velkoja ja velallinen pyrkivät varmistamaan suorituksen. (Pönkä & Willman 2004, 24.)

2.1 Vapaaehtoinen perintä

Vapaaehtoinen perintä kattaa kaikki ne toimenpiteet, joiden tarkoituksena on saada velalliselta vapaaehtoinen suoritus erääntyneelle saatavalle. Sitä koskee laki saatavien perinnästä (22.4.1999/513). Lakia on muutettu 16.3.2013 voimaan tulleella lakimuutoksella, jonka tarkoituksena on ollut EU:n maksuviivästysdirektiivin täytäntöönpano kansalliseen lainsäädäntöön. Lisäksi uudistuksen tavoitteena on lain esitöiden mukaan ollut uudistaa perintälakia siten, että lain säännökset estävät kohtuuttoman suurten perintäkulojen perimisen velalliselta, varmistavat aiempaa tehokkaammin hyvän perintätavan noudattamisen sekä puuttuvat vilpilliseen ja harhaanjohtavaan toimintaan. (Bräysy 2013, 20.)

Perintälaki on pakottava, joten siitä ei saa poiketa velallisen vahingoksi. Tämä laki koskee soveltamisalansa mukaisesti vain vapaaehtoista perintää eli lähinnä maksu-kehotuksin ja perintäkirjein tapahtuvaa perintää. (Bräysy 2013, 20.)

Yleensä yhden huomautuskirjeen jälkeen siirrytään vapaaehtoiseen perintään. Saatavien kotiuttamisen näkökulmasta ero vapaaehtoisen perinnän ja huomautuskirjeiden välillä on viestin sävyssä sekä prosessin toteuttamistavoissa. Perintälakia sovelletaan kuitenkin sekä vapaaehtoiseen perintään sekä huomautuskirjeisiin. Velkojan on syytä ryhtyä perimään saataviaan kuluttajilta viimeistään 30 päivän kuluttua eräpäivästä ja yrityksiltä viimeistään 14 päivän kuluttua saatavan erääntymisestä. (Lindström 2014, 271.)

Vapaaehtoisen perinnän tarkoituksena on saada saatava ilman että tarvitsee turvautua tuomioistuimen ja ulosotto-organisaation käyttöön. Vapaaehtoista perintää seuraa tarvittaessa pakkoperintä eli oikeudellinen perintä. Tarkoituksena on hoitaa perintä taloudellisesti, nopeasti, sekä mahdollisimman vähän velalliselle vahinkoa tuottaen. Vapaaehtoinen perintä jää yleensä velkojan ja velallisen väliseksi asiaksi, jolloin velallinen välttyy maksuhäiriömerkinnältä. (Lindström 2014, 220.)

Huumorin käyttöä perinnässä tulee välttää, koska huumoria käyttämällä menetetään usein uskottavuus. Perintätyö, joka ei ole uskottavaa on myös usein tuloksetonta. Velkojan on tärkeää viestiä olevansa tosissaan sekä tarkoittavansa sitä, mitä sanoo tai kirjoittaa. (Lindström 2014, 220–221.)

Perintätoiminnan ollessa hyvin rutiininomaista, on hitaiden maksajien helppoa selvittää, kuinka kauan voi välttyä maksulta ilman haitallisia seuraamuksia. Kaikkia velallisia ei tulisi kohdella samalla tavalla. Usein myöhässä maksavat edellyttävät erilaisia perintäkeinoja kuin satunnaisesti maksuvaikeuksiin ajautuneet. (Lindström 2014, 221.)

2.1.1 Laki saatavien perinnästä

Perintälaki on tullut voimaan 1.9.1999. Tätä ennen ei ole ollut perintätoimintaa säätelevää erityislakia. Perinnän toimeksiantoihin on sovellettu yleisiä oikeustoimilain valtuutusta ja kauppakaaren asiamiestä koskevia säännöksiä. Vuonna 1992 Suomen Perimistöimistöjen Liitto ry on laatinut hyvää perimistapaa kuluttajaperinnässä koskevat ohjeet yhteistyössä kuluttaja-asiamiehen ja oikeusministeriön kanssa. Ohjeet ovat olleet vain Perimistöimistöjen Liiton jäseniä sitovia, joten tästä syystä niillä ei ole voitu ratkaista koko perintäalan ja yritysten omien perintätoimenpiteiden sääntelyä. Perintälain valmistelun käynnisti lopulta eduskunnan oikeusasiamiehelle tratan viranomaisprotestoinnista tehty kantelu. (Lindström 2014, 221–222.)

Laissa perinnällä tarkoitetaan kaikkia niitä toimenpiteitä, joiden tarkoituksena on saada velallinen vapaaehtoisesti maksamaan erääntynyt velkojan saatava (Laki saatavien perinnästä 22.4.1999/513, 1§). Lain saatavien perinnästä valmistelu aloitettiin vuonna 1995 ja laki tuli voimaan pitkän valmistelun jälkeen 1.9.1999 (HE 199/1996). Eduskunta hyväksyi 20.12.2004 perintälain muutoksen, jonka mukaan lain soveltamisalaa laajennettiin niin, että yritys- ja kuluttajavelallisilla on oikeus saada velkojalta tietoja velkatilanteestaan. Perintälain muutoksen mukaan tiedonsaantioikeutta ei ole rajoitettu perintätilanteisiin, vaan tiedonsaantioikeus on laajempi. (Lindström 2014, 223.) Laki antaa mahdollisuuden periä velalliselta perinnästä aiheutuvia kuluja. Kulujen on kuitenkin oltava kohtuulliset ja niissä on otettava huomioon saatavan suuruus, perintätehtävän tarkoituksenmukainen suoritustapa, sekä suoritettu työmäärä. (Bräysy 2013, 21.)

Laki saatavien perinnästä on niin kutsuttu yleislaki. Laki koskee sekä luonnollisten henkilöiden että yksityisten ja julkisten oikeushenkilöiden saatavien perintää saatavan syntyperusteesta riippumatta. (Pönkä & Willman 2004, 26.) Perintälain syrjäyttäviä erityislakeja on olemassa esimerkiksi eräistä julkisoikeudellisista saatavista, kuten veroista. (Lindström 2014, 225.)

Perintälain 2 §:n mukaan tämän lain säännöksistä ei saa poiketa velallisen vahingoksi. Pykälä kieltää vähentää velallisen oikeuksia erääntyneen saatavan perinnässä. Perintälaki muodostaa siten oikeusturvan näkökulmasta katsottuna minimitason, jonka alittaminen ei ole mahdollista edes sopimusteitse. (Pönkä & Willman 2004, 29.)

Laki saatavien perinnästä ei koske saatavan velkomista tuomioistuimesta, josta säädetään erikseen oikeudenkäymiskaassa. Sen sijaan oikeudenkäynnin ohella suoritettavassa vapaaehtoisessa perinnässä tulee noudattaa perintälain säännöksiä. Lakia ei sovelleta täytäntöönpanoviranomaisen periessä saatavaa ulosottoin. (Lindström 2014, 223.)

Laki koskee sekä velkojan itsensä suorittamaa perintää että perintätoimistolle tai muulle toimeksisaajalle annettuun toimeksiantoon perustuvaa perintää. Lakia sovelletaan niin luonnollisten henkilöiden kuin yksityisten ja julkisten oikeushenkilöiden saatavien perintään. Sitä, millaista saatavaa perintä koskee, ei ole lain soveltamisalassa lähtökohtaisesti rajoitettu. (Lindström 2014, 223.)

2.1.2 Hyvä perintätapa

Perintälain tavoitteena on ehkäistä sopimattomien ja epäasianmukaisten menettelytapojen käyttäminen saatavien perinnässä. Saatavan perinnässä ei saa käyttää hyvän perintätavan vastaista tai muutoin velallisen kannalta sopimatonta menettelyä. Perinnän tulee olla asiallista sekä velallisen yksityisyyttä kunnioittavaa. (Lindström 2014, 226.)

Hyvän perintätavan vastaista on antaa totuudenvastaisia tai harhaanjohtavia tietoja maksun laiminlyönnin seuraamuksista, aiheuttaa velalliselle tarpeettomia tai kohtuuttomia kuluja, tarpeetonta haittaa tai vaarantaa velallisen yksityisyyden suoja. Vanhentunutta tai muusta syystä lakannutta saatavaa ei saa periä. (Bräysy 2013, 21.)

Kohtuutonta haittaa velalliselle voi syntyä esimerkiksi puhelinperinnästä iltaisin, viikonloppuisin tai juhlapyhinä. Yksityisyyden suoja tarkoittaa sitä, että perintätoiminnassa tulee välttää tiedon tuleminen sivullisten tietoon. Maksuhäiriöstä ilmoittaminen velallisen lähipiiriin tai työnantajan tietoon, sekä tällaisella uhkaaminen on myös hyvän perintätavan vastaista. Hyvän perintätavan vastaista on myös perinnän aiheeton viivyttäminen tai pitkittäminen. Perinnän tulisi olla tehokasta, eikä sitä tulisi aloittaa vasta vuosia velan erääntymisen jälkeen. (Bräysy 2013, 21.)

Hyvän perintätavan vastainen toiminta tai perintälain nimenomaisten säännösten rikkominen johtaa siihen, ettei velallinen ole velvollinen korvaamaan tällaisesta perinnästä aiheutuneita perintäkuluja. (Bräysy 2013, 21.) Tällainen toiminta voi johtaa myös kuluttaja-asiamiehen tai markkinatuomioistuimen määräämään kieltoon jatkaa tai toistaa hyvän tavan vastaista perintämenettelyä. Lisäksi hyvän perintätavan vastaisesti toiminut henkilö, joka on antanut velalliselle vääriä tai harhaanjohtavia tietoja, voidaan perintälain perusteella tuomita perintärikkomuksesta sakkorangaistukseen. (Lindström 2014, 233.)

Hyvää perintätapaa koskevien säännösten lähtökohtana on se, että kaikkien osapuolten oikeusturvasta tulee huolehtia parhaalla mahdollisella tavalla. Vaihdamman toimivuus edellyttää sitä, että velkojalla on oltava riittävät mahdollisuudet omien oikeuksiensa toteuttamiseen. Tyypillisimmillään kyse on oikeudesta maksun saantiin. Vaikka velallinen olisikin syyllistynyt maksun laiminlyöntiin, maksuvelvollinen haluaa, että häntä kohdellaan asiallisesti ja ihmisarvoa kunnioittaen. Perinnässä useimmat tehdyt virheet ovat luonteeltaan pikemmin väärinkäsityksiä, kuin tietoisia oikeudenloukkauksia. (Pönkä & Willman 2004, 39.)

Jotta saatavaa voidaan alkaa periä, sen tulee olla erääntynyt maksettavaksi. Velkoja ei voi ennen erääntymistä lähettää maksukehotusta erääntymässä olevasta saatavasta. Asiakas voi ottaa yhteyttä kertoakseen, ettei pysty maksuvaikeuksiensa takia maksamaan saatavaa eräpäivänä. Tällöin tilanteeseen tulee soveltaa soveltuvin osin hyvää perintätapaa koskevia ohjeita esimerkiksi maksun vapaaehtoista edistämistä koskevien periaatteiden osalta. Asiakkaan kanssa voidaan sopia eräpäivänsiirrosta tai maksujärjestelystä, jossa huomioidaan tämän maksukyky. (Pönkä & Willman 2004, 44.)

Joskus velallinen maksaa saatavan myöhässä, mutta samoihin aikoihin, kun velkoja lähettää hänelle maksumuistutuksen tai perintää suorittava toimeksisaaja lähettää maksuvaatimuksen. Velallisen korvausvelvollisuus perintätoimista riippuu näissä tilanteissa siitä, onko velkoja tai toimeksisaaja ehtinyt ennen maksun saapumista tehdä velallisen kuluvastuun piiriin kuuluvia perimistoimia. (Lindström 2014, 231.)

Velvollisuus suhtautua vastuullisesti maksujärjestelyihin sisältää sen, että velallisen kanssa tehtävät maksusuunnitelmat ovat realistisia suhteessa velallisen ennakoitavissa olevaan maksukykyyn. Tällöin voidaan suunta-antavasti ottaa huomioon, mitä kuluttajasuojalain 7 luvun 14 §:ssä säädetään luotonantajan velvollisuudesta arvioida kuluttajan luottokelpoisuus. Säännös koskee sekä velkoja että toimeksisaajia, ja sitä sovelletaan sekä kuluttajasaatavien että yrityssaatavien perintään. Luotonantajan tulee antaa kuluttajalle maksuviivästystilanteissa tietoa ja neuvoja maksuvaikeuksien syntymisen ja syvenemisen estämiseksi ja maksukyvyttömyystilanteiden hoitamiseksi sekä suhtautua vastuullisesti maksujärjestelyihin. (Lindström 2014, 231.)

Hyvää perintätapaa koskevaa säännöstä perintälaissa on täsmennetty kiellolla periä vanhentunutta tai muusta syystä, kuten yksityishenkilön velkajärjestelyn johdosta lakannutta velkaa. Vanhentuneen saatavan perintä on harhaanjohtavaa velallisen kannalta, koska se saattaa johtaa vanhentuneen velan maksamiseen vain varmuuden vuoksi. Toimeksisaajan on ennen perintätoimiin ryhtymistä varmistuttava siitä, että perittäväksi annetun vanhan velan vanhentumisajan kuluminen on katkaistu. (HE 57/2012, Perintälaki 4 §)

2.2 Oikeudellinen perintä

Oikeudellisessa perinnässä ensisijaisena tavoitteena on, että velallinen maksaa velan tai tekee maksusopimuksen velkojansa kanssa. Toissijaisena tavoitteena on oikeuden päätöksen eli täytäntöönpanoperusteen hankkiminen. Täytäntöönpanoperustetta käytämällä velkoja voi turvautua ulosottomiesten apuun saatavan ulosmittaamiseksi velallisen omaisuudesta. (Lindström 2014, 291.)

Useimmiten oikeudelliseen perintään päädytään siinä vaiheessa, kun kaikki vapaaehtoisen perinnän keinot on käytetty. Oikeudellisessa perinnässä korostuu myös perinnän nopeuden merkitys. Mitä nopeammin perintä aloitetaan, sitä todennäköisempää on velkojan saatavan turvaaminen. (Lindström 2014, 291.)

Oikeudellinen perintä on syytä käynnistää vasta huolellisen harkinnan jälkeen. Ennen oikeudellisen perinnän käynnistämistä tulee arvioida perinnän kustannuksia suhteessa perittävän saatavan määrään. Jos saatava on pieni tai velallisen varallisuudesta ei ole tietoa, ei oikeudellista perintää kannata toteuttaa, koska oikeudellisen perinnän kustannukset kohoavat helposti haettavan saatavan pääoman suuruisiksi. Ennen oikeudellisen perinnän aloittamista on varmistuttava saatavan oikeellisuudesta, sekä velallisen varallisuudesta suorittaa velka joko oikeudellisen perinnän kuluessa tai ulosotossa. (Lindström 2014, 293–294.)

Saatava voidaan vahvistaa ulosottokelpoiseksi usealla tavalla, esimerkiksi haastemennettelyllä käräjäoikeudessa, ulosottomiehen osamaksutilityksellä sekä asianomistajavaatimuksella rikosoikeudenkäynnissä. Velkojan tavoitteena on valita sellainen vahvistamistapa, joka saa velallisen suorittamaan saatavan oikeudellisessa perinnässä. Valittavaan vahvistamistapaan vaikuttavat saatavan koko, asian luonne ja velallisen aikaisempi maksukäyttäytyminen. (Lindström 2014, 295.)

Haastehakemuksella voidaan käynnistää oikeudellinen perintä kaikenlaisista yksityisoikeudellisista saatavista, kuten esimerkiksi osamaksu-, velkakirja-, kauppa- ja sopimussaatava. Riidattomat asiat käynnistetään suppealla haastehakemuksella ja jos asiaa ei riitauteta, ulosottokelpoisuus vahvistetaan jo valmisteluvaiheessa yksipuolisella tuomiolla. Oikeudenkäyntiin eli pääkäsittelyyn päätyvät vain riitautetut saatavat, jotka käynnistetään laajalla haastehakemuksella. Riitautettu saatava käsitellään kirjallisena ja suullisena valmisteluna, jonka jälkeen asia voidaan ratkaista yksipuolisella tuomiolla tai tuomiolla. Riitakysymykset ratkaistaan pääkäsittelyssä. (Lindström 2014, 298.)

3 ULOSOTTO

Ulosotto on viranomaisen avustuksella toteutettavaa, velallisen omaisuuteen ja tuloon kohdistuvaa pakkotäytäntöönpanoa. Ulosotossa velalliselta peritään viranomaistoimin varoja velkojensa maksamiseksi, jos niitä ei ole maksettu vapaaehtoisesti. Velkoja tekee itsenäisesti päätöksen siitä, että hakeeko ulosottoa saatavalleen. Pääsääntöisesti vain ne velkojat, jotka ovat erikseen hakeneet ulosottoa, voivat saada suorituksen ulosmitatuista velallisen varoista. (Bräysy 2013, 45.)

Velkojan täytäntöönpanopyynnöllä käynnistyvät ulosottomiesten toimenpiteet, jonka perustana on jokin ulosottoperuste. Ulosottoperusteita ovat esimerkiksi oikeuden vahvistamat suoritustuomiot. Ulosottoviranomaisella on oikeus ottaa haltuunsa ja myydä velallisen omaisuutta sen verran, että velkojan saatava tulee suoritetuksi. (Lindström 2014, 386.)

Ulosoton hakijan saatua vaateestaan ulosottokaassa tarkoitettun ulosottoperusteen, esimerkiksi käräjäoikeuden antaman maksutuomion, annetaan hakijalle oikeussuojaa ulosottomenettelyssä. Hakijan saatavan ollessa julkinen maksu, vero tai muu suoraan ulosottokelpoinen julkinen saatava, ulosottokaassa tarkoitettua ulosottoperustetta ei silloin tarvita. Tällöin ulosottoon riittää toimivaltaisen viranomaisen maksuunpano. (Linna 2008, 17.)

Tuomioiden täytäntöönpanolla varmistetaan laissa säädettyjen oikeuksien toteutuminen. Täytäntöönpanoa koskevassa lainsäädännössä joudutaan kosketuksiin useiden perusoikeuskysymysten kanssa. Tällaisia ovat etenkin henkilökohtainen koskemattomuus, yksityisyydensuoja, liikkumisvapaus ja kotirauha. Maksuvelvoitteen täytäntöönpanossa on keskeisellä tavalla kyse velkojan omaisuuden suojan toteuttamisesta. Muun velvoitteen täytäntöönpanossa vastaavasti on kysymys muun laissa suojatun oikeussuojavaatimuksen toteuttamisesta. Täytäntöönpano on välttämätön kansalaisten ja yhteisöjen oikeuksien toteuttamista. Toisaalta täytäntöönpanossa on omat rajansa, kuten perusoikeudet, yleinen oikeudenmukaisuus ja kohtuus. (Leppänen & Linna 2014, 1–2.)

Ulosotto sisältää maksukyvyttömyysmenettelyistä eniten viranomaistoimia. Eli ulosoton asianosaisilla, velallisella ja velkojalla, ei ole juurikaan tehtäviä ulosotossa, vaan ulosottomies vie menettelyä eteenpäin sen jälkeen, kun velkoja tai muu ulosoton hakija on hakenut täytäntöönpanoa. Täytäntöönpanomenettelyssä on tyypillistä, että tuomioistuimessa käytävän aloitusvaiheen jälkeen menettely jatkuu joko velkojien hallinnossa (konkurssi) tai velallisen omaehtoisen maksu- ja saneerausohjelman noudattamisen varassa (velkajärjestely ja yrityssaneeraus). (Leppänen & Linna 2014, 3.)

Ulosotossa ensisijainen päämäärä on saatavan perintä, mutta ulosottomenettelyyn sisältyy myös paljon velallista suojaavia elementtejä, kuten ulosottoperusteen määräämiskäisyys ja siihen liitetty saatavan vanhentuminen. Pyrkimyksenä on myös velallisen taloudellisen toimintakyvyn ennallistaminen esimerkiksi velkajärjestelyn ja yrityssaneerauksen avulla. Niissä ensisijainen tavoite on velallisen taloudellisen toimintakyvyn palauttaminen. (Leppänen & Linna 2014, 4.)

Ulosoton suurien asiamäärien ja luottoyhteiskunnan vilkkaan rahoitustarjonnan vuoksi ulosoton asiakkuus on yleistynyt. Ulosotto kuitenkin usein johtaa luottotietojen menettämiseen, joka vaikeuttaa tuntuvasti kyseisen henkilön ja yrityksen käytännön toimia. (Leppänen & Linna 2014, 5.)

3.1 Ulosottooperuste

Ulosottoasian vireilletulo ja täytäntöönpano edellyttävät, että hakijalla on ulosottokaaren tarkoitettu ulosottooperuste, jossa vastaajalle on asetettu ulosottokaaren soveltamisalaan kuuluva velvoite tai määrätty turvaamistoimi, eikä siinä tarkoitettu oikeus ole lakannut maksun, vanhentumisen tai muun syyn vuoksi. Ulosottomiehen on tarkistettava, ettei saatava ole vanhentunut, sekä pyydettävä asianosaisilta selvitystä, jos oikeuden lakkaamisesta on epäselvyyttä. (Ulosottokaari 15.6.2007/705 2 luku 1§.)

Ulosottooperuste on velalliskohtainen. Se voidaan panna täytäntöön vain siinä mainittua henkilöä vastaan. Tiettyjen verojen ja julkisoikeudellisten maksujen ulosotto on mahdollista ilman tuomiota tai ulosottooperustetta, mutta tavallinen velkoja joutuu hankkimaan saatavalleen ulosottooperusteen ennen kuin ulosotto on mahdollinen. Tämä koskee niitäkin tilanteita, joissa saatava on sinänsä riidaton, mutta velallinen ei kuitenkaan maksa velkaansa vapaaehtoisesti. (Bräysy 2013, 45.)

Ulosottoa voidaan hakea, mutta mahdollisesti kertyviä varoja ei kuitenkaan voida tilittää hakijalle ennen kuin tuomio on lainvoimainen. Ulosmitatut varat pysyvät tämän ajan tallessa ulosottoviranomaisen hallinnassa velkojan lukuun, joten ulosottoa kannattaa hakea heti tuomion antamisen jälkeen saatavan turvaamisen vuoksi. Jos velallisen tarkoituksena on vältellä ulosottoa, jää hänelle halutessaan runsaasti aikaa omaisuuden hukkaamiseen, koska täysimittaiset tuomioistuinprosessit kestävät säännönmukaisesti useita vuosia. Vaikka velallisella ei olisi tarkoituksena ulosoton välttely, saattavat velallisen taloudelliset toimintaedellytykset huonontua pitkän oikeusprosessin aikana, joten välitön ulosoton hakeminen on perusteltua tällöinkin. Yksipuolisen tuomion osalta tuomion lainvoimaiseksi tuloa ei kuitenkaan tarvitse odottaa, eikä edellä kuvattuja tilitysrajoituksia ole, vaan se on tehokas ulosottooperuste heti sen jälkeen kun se on annettu. (Bräysy 2013, 46.)

Tuomioistuimen päätös tai muu ulosottooperuste on liitettävä ulosottohakemukseen, joko alkuperäisenä tai jäljennöksenä. Jos tuomio löytyy sähköisestä rekisteristä (oikeushallinnon sähköinen asiointipalvelu), ei tuomiota tarvitse siinä tapauksessa liittää hakemukseen. Jos ulosottooperusteena on tuomioistuimen ratkaisu, sitä ei tarvitse mahdollisessa myöhemmässä ulosoton hakemisessa uudelleen liittää ulosottohakemukseen. Tällöin riittää, että hakemuksessa ilmoitetaan ulosottooperusteen yksilöintitiedot. (Ulosotto, Millä perusteella ulosottoa voi hakea. 2016.)

Ulosotto edellyttää, että vastaajalle on ulosottooperusteessa asetettu velvoite. Vastaajalla täytyy ulosottooperusteen mukaan olla hakijaa kohtaan tietynlainen suoritusvelvollisuus, esimerkiksi velvollisuus maksaa tietynlainen rahamäärä. Ulosotossa vastaajan ulosottooperusteen mukainen suoritusvelvollisuus pyritään toteuttamaan ulosottokaaren mukaisin keinoin. Ulosottooperusteena olevan tuomion täytyy olla tyypiltään niin sanottu suoritusuomio, eli pelkkä vahvistustuomio tai muotoamistuomio eivät kelpaa ulosottooperusteeksi. (Leppänen & Linna 2014, 81–82.)

Ulosottoperusteessa asetetun velvoitteen tulee olla selvä ja täsmällinen, jotta ulosottomies pystyy panemaan sen täytäntöön. Jos saatavalle on ulosottoperusteiden mukaan maksettava viivästyskorkoa, ulosottoperusteesta tulee ilmetä se pääoma, jolle korko lasketaan, korkokanta ja sen ajanjakso, jolta korko lasketaan. Täytäntöönpano vaiheessa jouduttaisiin ongelmiin, jos ulosottoperuste ei olisi selvä ja täsmällinen. (Leppänen & Linna 2014, 90.)

Ulosottoperusteiden tullessa lainvoimaiseksi, eli toisin sanoen lopulliseksi, ei ulosottoperusteeseen voida hakea muutosta varsinaisin muutoksenhakukeinoin. Ulosottoperuste voi tällöin tulla kumotuksi tai muutetuksi hyvin poikkeuksellisesti, ylimääräisen muutoksenhaun johdosta. Muutoksenhakukeinot riippuvat luonnollisesti siitä, mikä ulosottoperuste on kysymyksessä. (Leppänen & Linna 2014, 114.)

Ulosottomies ottaa velan vanhentumisesta annetun lain (728/2003) 13 a §:ssä tarkoitettua vanhentumisen huomioon vain väitteen ja esitetyn selvityksen perusteella. Vanhentumisaika lasketaan siitä, kun saatava on ulosottoperusteiden mukaan erääntynyt, jollei velallinen osoita velan erääntyneen sitä aikaisemmin. (Ulosottokaari 15.6.2007/705 2 luku 1§.)

Saatavan lopullisesta vanhentumisesta ja täytäntöönpanokelpoisuuden määräajasta säädetään ulosottokaarissa (Ulosottokaari 15.6.2007/705). Ulosoton määräaikaisuus tarkoittaa sitä, että ulosoton kestolle on säädetty enimmäisaika. Ulosottoperuste voi olla esimerkiksi käräjäoikeuden tuomio tai yksipuolinen tuomio. Ulosottoperusteiden määräajan umpeutuminen tarkoittaa saatavan lopullista vanhentumista. (Lindström 2014, 390.)

Ulosottoperusteiden täytäntöönpanokelpoisuuden määräaika lasketaan lopullisen ulosottoperusteiden päiväyksestä, vaikka tuomio tulisi lainvoimaiseksi vasta myöhemmin. Tuomioistuimen päätöksellä ulosottoperusteiden täytäntöönpanokelpoisuuden määräaika voidaan jatkaa 10 vuotta laskettuna alkuperäisen määräajan päättymisestä. Velkojan pitää nostaa määräajan jatkamista koskeva kanne tuomioistuimessa kahden vuoden kuluessa alkuperäisen määräajan päättymisestä. (Ulosottokaari 2 luku 25–26§.)

Lainvoimaisuudella tarkoitetaan sitä, ettei asiasta voi enää valittaa säännönmukaisin muutoksenhakukeinoin. Jos ulosottoperuste ei ole lainvoimainen, se tarkoittaa, että määräaika valituksen tekemiseen ei ole vielä kulunut umpeen, tai että asiasta on valitettu eikä siitä ole vielä annettu lainvoimaista päätöstä. Lainvoimaa vailla olevaa maksuvelvoitetta koskeva päätös voidaan panna muutoksenhausta huolimatta täytäntöön, mutta mahdollisesti kertyviä varoja ei voida tilittää hakijalle kuin vakuutta vastaan. Yksipuolinen tuomio voidaan panna täytäntöön kuten lainvoimainen tuomio. Lainvoimaisuustieto valitaan hakemukseen koodiarvolla. (Ulosotto, Ulosoton sähköinen hakeminen, 2015.)

Ulosoton kokonaiskestolle on säädetty enimmäisaika, jota ei voi ylittää kuin eräissä poikkeustilanteissa. Enimmäisajan kuluttua saatava on edelleen olemassa, mutta sitä ei voida pakkotoimin periä. Ulosottoperusteiden määräaikaisuus on eri asia kuin saatavan vanhentuminen. Täytäntöönpanokelpoisuuden määräaika koskee ulosottoperusteita, joissa velallisena on luonnollinen henkilö ja ulosottoperuste sisältää maksuvelvoitteen. Muissa tapauksissa määräaikaisuutta ei sovelleta. (Töyrylä 2004, 29–30.)

3.2 Ulosoton toimenpiteet

Ulosottoasia saatetaan vireille kirjallisella hakemuksella, joka voi olla vapaamuotoinen. Ulosottohakemukseen on liitettävä ulosottoperuste eli tuomio alkuperäisenä tai viranomaisen oikeaksi todistamana jäljennöksenä. Kun velkoja on laittanut ulosottohakemuksen vireille, jatkuu menettely viranomaisen käsittelyssä, eikä näin ollen velkojalta vaadita juurikaan toimenpiteitä. Ulosottoasia tulee vireille, kun ulosottohakemus saapuu ulosottovirastoon. Ulosottohakemuksen vireilletulon jälkeen velalliselle määrätään vastaava ulosottomies. Sama ulosottomies käsittelee kaikki samaa velallista koskevat asiat. (Bräysy 2013, 46.)

Velalliselle lähetetään vireilletuloilmoitus silloin kun ulosottohakemus on tullut vireille. Ulosottomies ryhtyy etsimään velalliselle kuuluvaa omaisuutta, jos velallinen ei maksa velkaansa maksukehotuksen mukaisesti. Ulosottomiehellä on oikeus saada pankeilta velallisen pankkitilejä tai muuta varallisuutta koskevia tietoja. Lisäksi ulosottomies etsii omaisuutta tarkastamalla julkiset rekisterit, esimerkiksi kiinteistö- ja ajoneuvorekisterin tiedot. Jos velkojalla on tiedossaan velallisen omaisuutta, siitä on hyvä ilmoittaa ulosottomiehelle ulosottohakemuksen yhteydessä. Jos ulosmitattu omaisuus ei ole likvidissä muodossa, tulee se myydä suorituskelpoisten varojen saamiseksi. (Bräysy 2013, 46–47.)

Ulosottoasian vireilläolo päättyy joko loppu- tai estetilitykseen. Lopputilityksessä ulosottomies tilittää kertyneet varat hakijalle. Jos saatavalle ei kerry täyttä suoritusta, päättyy vireilläolo silloin estetilitykseen, jolloin hakijalle annetaan todistus varattomuudesta. Ulosoton asiakirjat ovat yleisesti salassa pidettävää tietoa, ja vain ulosottovelallinen ja ulosoton hakija voivat saada sitä koskevia tietoja. Ainoa julkinen asiakirja on ulosottorekisteriote, jonka voi kuka tahansa tilata. Siitä ilmenee velallista koskevien ulosottoasioiden perustiedot ja niiden vireilläoloaika, hakijoiden saatavien määrät ja hakijoille tilitetyt määrät, sekä mahdollisen estetodistuksen yksilöintitiedot. (Bräysy 2013, 48–49.)

3.3 Ulosottohakemus

Velkoja voi lähettää tai toimittaa ulosottohakemuksen ulosottoon joko kirjallisesti, sähköisesti tai sähköisesti massamenettelynä. Kirjallisen ulosottohakemuksen voi toimittaa mihin tahansa ulosottopiiriin. Ulosotto siirtää hakemuksen viran puolesta siihen ulosottopiiriin, jossa täytäntöönpano tapahtuu. Hakija saa hakemuksen toimittamisen jälkeen ilmoituksen ulosotosta siitä, missä ulosottopiirissä hänen asiaansa hoidetaan. (Lindström 2014, 393.)

Velkoja voi toimittaa sähköisen hakemuksen paikalliseen ulosottopiiriin tai suoraan ulosoton Uljas-järjestelmään. Hakija, jotka lähettävät paljon ulosottohakemuksia, voivat hakea oikeusministeriöltä lupaa toimittaa ulosottohakemuksen sähköisesti massamenettelynä suoraan ulosoton tietojärjestelmään. (Lindström 2014, 393.)

Ulosottohakemukseen merkittävistä tiedoista säädetään UK 3:2:ssä. Ulosottohakemukseen merkitään muun muassa vastaajan ja hakijan asianosaistiedot, tiedoksianto-osoite, puhelinnumero, tilinumero, asiamiestiedot, hakijan saatava ja ulosottoperusteen tunnistetiedot, jollei sitä ole liitteenä. Ulosottomies tarvitsee koron laskemista varten tiedot siitä, milloin ja paljonko velkojan saatavaa on lyhennetty ulosottoperusteen antamisen tai edellisen ulosottoerinnän jälkeen. Hakija on velvollinen ilmoittamaan, jos hakemuksessa olevat tiedot muuttuvat myöhemmin. Hakemuksen voi tulostaa osoitteesta www.oikeus.fi. (Linna 2008, 62.)

Ulosottoeruste liitetään hakemukseen valmiiksi tai toimitetaan jälkikäteen kolmen viikon kuluessa asian vireille tulosta. Ulosottoeruste voidaan toimittaa joko alkuperäisenä tai viranomaisen antamana jäljennöksenä tai myös muuna kopiona. Ennen ulosottoerusteen saapumista voidaan tehdä vain väliaikaistoimi. Tietojärjestelmähakijan hakemuksessa luvasta riippuen riittävät ulosottoerusteen tiedot ilman asiakirjan liittämistä. Ulosottohakemukseen ei tarvitse liittää uudestaan sellaista tuomiota tai turvaamistoimipäätöstä, jonka perusteella saatavaa on jo aiemmin peritty ulosotossa. Ulosottoerusteen tiedot löytyvät tällöin jo valmiiksi ulosoton tietojärjestelmästä. (Linna 2008, 62.)

Kun velkoja hakee ulosottoa, hän voi hakea joko normaalia tai suppeaa ulosottoa. Ulosottomenettelyn alkuvaiheet ovat molemmissa samanlaiset. Suppea ja normaali ulosotto poikkeavat toisistaan siinä suhteessa, missä laajuudessa velallisen ulosmittauskelpoista omaisuutta etsitään, jollei velallinen maksa velkaansa vapaaehtoisesti. Suppeassa ulosotossa voidaan ulosmitata vain sellaista omaisuutta jota ei tarvitse muuttaa rahaksi. Jos suppean ulosoton kohteeksi kelpaavaa omaisuutta ei löydy tarpeeksi, annetaan hakijalle tämän sisältöinen suppean ulosoton estetodistus. (Leppänen & Linna 2014, 24.)

Normaalissa ulosotossa voidaan ulosmitata myös realisointia edellyttää omaisuutta. Omaisuuden etsimistä jatketaan perusselvityksen jälkeen tarvittaessa erilaisilla jatko selvityksillä, kuten ulosottoselvityksessä tai sivullistiedusteluilla. Jos saatavalle ei kerry normaalissa ulosotossa täyttä suoritusta, hakijalle annetaan varattomuusestetodistus. Siltä osin kuin suoritusta kertyy, ulosottomenettely päättyy varojen lopputilitykseen. (Leppänen & Linna 2014, 24.)

Palkeissa ulosottohakemus tehdään normaalina ulosottona. Palkeiden oikeus toimia ulosoton hakijana perustuu palvelusopimukseen, joka on solmittu viraston kanssa, jonka saatavien valvontaa ja perintää Palkeet hoitaa. Ulosottohakemus tehdään yli kymmenen euron saatavista henkilöille joilla on henkilötunnus ja yrityksille joilla on y-tunnus. Lomakkeen täyttämisen apuna käytetään VTJ-järjestelmää (Väestörekisterikeskus) sekä yrityksiensä kohdalla YTJ-järjestelmää ja Kauppalehti-tietopalveluita. Ulosottohakemus voidaan tehdä vaikka osa saatavasta on maksettu.

Alla olevasta kuvasta näkee mitä tietoja sähköinen julkisoikeudellinen ulosottohakemus sisältää

Hakijan tiedot

Yrityksen/yhteisön nimi	Oikeusministeriö MR 313
Y-tunnus	0245974-7
Lähiosoite	Palkeet, tulojen käsittely, PL 109
Postinumero	13101
Postitoimipaikka	Hämeenlinna
Maa	Suomi
Puhelinnumero	02955 63884
Sähköpostiosoite	tulot.html2@palkeet.fi
Kieli	Suomi
Tilinumero (IBAN)	FI5150000121502479
Swift/BIC	OKOYFIHH

Velallisen tiedot

Velallisen tyyppi	Luonnollinen henkilö
Velallisen sukunimi	Meikäläinen
Velallisen etunimi	Matti
Henkilötunnus	010165-1234
Lähiosoite	Tietotie 3
Postinumero	02150
Postitoimipaikka	Espoo
Kieli	Suomi

Asian tiedot

Asianimi	Tuomioistuinten maksut
Täytäntöönpanotapa	Normaali ulosotto
Passiiviperintäpyyntö	Kyllä
Maksuunpanovuosi	2016
Alkuperäinen eräpäivä	17.03.2016
Suoran ulosottokelpoisuuden peruste	L701/193
Hakijan viite 1	31131678 (laskun numero)
Hakijan viite 2	20386578 (asiakasnumero)
Asian erittely velalliselle	Espoon käräjäoikeuden lasku

Saatavatiedot

Saatavan laatu	Pääoma
Rahamäärä	100,00
Korkotyyppi	Korkolaji
Korkolaji	Euroopan keskuspankin viitekorko
Korkomarginaali	7,00
Koron alkupäivä	18.03.2016

Kuva 1. Ulosottohakemus (Oikeusministeriö, 2016)

Saatavasta tehdään manuaalinen hakemus, jos henkilöllä ei ole osoitetta tai kotipaikkaa Suomessa. Tällöin hakemus toimitetaan aina Helsingin ulosottovirastoon

3.4 Vireilletuloilmoitus

Velalliselle lähetettävällä vireilletuloilmoituksella aloitetaan täytäntöönpanotoimenpiteet. Vireilletuloilmoitus lähetetään aina, kun uusi ulosottoasia saapuu perintään. Ilmoitusta ei lähetä, mikäli velallisen osoitteesta tai olinpaikasta ei ole tietoa tai lähettäminen saattaisi johtaa omaisuuden hukkaamiseen tai täytäntöönpanon muunlaiseen vaikeutumiseen. (Töyrylä 2004, 46.)

Vireilletuloilmoitus sisältää tiedon perittävästä saatavasta sekä niistä toimenpiteistä, joihin velallinen voi ryhtyä velan maksamiseksi. Maksuvelvoitteen täytäntöönpanossa ilmoitukseen sisältyy maksukehotus saldotietoineen ja eräpäivineen. Velalliselle vireilletuloilmoituksen saapuminen on merkki siitä, että hänellä on viimeinen tilaisuus maksaa velkansa suosiolla tai ellei se ole mahdollista, yrittää hoitaa asia muuten neuvottelemalla. (Töyrylä 2004, 46.)

Hakijalle lähetetään myös vireilletuloilmoitus, jos hakija tekee ulosottohakemuksensa ulosoton tietojärjestelmään tai muuhun ulosottopiiriin kuin missä täytäntöönpano tapahtuu. Vireilletuloilmoituksessa ilmoitetaan hakijan kannalta ulosottoasiaa koskevat keskeiset tiedot, esimerkiksi asiaa hoitavan vastaavan avustavan ulosottomiehen nimi ja yhteystiedot. (Töyrylä 2004, 46.)

Ulosottomiehen periessä koko hakijan saatavan määrän, ulosottoasian vireilläolo päättyy. Tällöin puhutaan lopputilityksestä, kun ulosottomies tilittää kertyneet varat velkojalle. Ulosottoasian vireilläolon päättyminen lakkauttaa ulosottomiehen toimivallan ilman passiivirekisteriin merkittyä asiaa. Ulosottomies saa tehdä lopputilityksen, jos hakijan saatava on peritty niin, että siitä on jäljellä enintään 10 euroa, lukuun ottamatta lapsen elatusapua. Palkan, eläkkeen ja muun toistuvaistulon ulosmittauksessa toimitetaan lukuisia välilityksiä, jotka lakkauttavat vireilläolon ainoastaan tilitetyn määrän osalta. (Linna 2008, 95.)

Ainoastaan lopullinen tilitys lakkauttaa ulosottoasian vireilläolon. Asian vireilläolo päättyy, kun oikeus varoihin on lopullisesti ratkaistu. Näin käy esimerkiksi silloin, kun ulosottooperuste tai kiinteistön myynti ja jako tulee lainvoimaiseksi. Velalliselle tai muulle vastaajalle annetaan pyynnöstä erillinen todistus asian vireilläolon päättymisestä. Päättymistodistukseen merkitään peritty tai perimättä jäänyt määrä sekä se, onko saatava merkitty passiiviasiaksi. (Linna 2008 95–96.)

3.5 Ulosoton muutoksenhaku

Ulosoton muutoksenhakujärjestelmä mahdollistaa nopean ja tilanteenmukaisen oikeussuojan vaihtelevissa tilanteissa. Kääntöpuolena on kuitenkin vaikeaselkoisuus, jossa maallikon ja ulosottoon perehtymättömän lakimiehenkin on hankala ratkaista, mitä hänen kannattaisi tehdä. Oikeudenmenetykset ovatkin varsin tavallisia. Muutoksenhakujärjestelmä koostuu itseoikaisusta, täytäntöönpanoriidasta ja muutoksenhausta ulosottomiehen menettelyyn. Ne ovat erillisiä ja toisistaan riippumattomia oikeussuojakeinoja. (Koulu & Lindfors 2009, 162.)

Nimitystä ”ulosottovalitus” käytetään muutoksenhausta ulosottomiehen toimeen tai päätökseen. Ulosottovalitus on käytettävissä sekä aineellisissa että menettelyvirheissä, koska se soveltuu yhtä hyvin niin asiakysymysten kuin oikeuskysymystenkin käsittelyyn. Täytäntöönpanoriita on tarkoitettu näyttökysymysten ratkaisemiseen ulosottomenettelyn ulkopuolella. Itseoikaisu taas on ensi vaiheen korjauskeino selvien ja havaittavien virheiden korjaamiseen. Ulosottomiehen näkökulmasta itseoikaisu tarkoittaa asiavirheen tai kirjoitusvirheen oikaisemista. (Koulu & Lindfors 2009, 162–163.)

3.6 Estetodistus

Ulosottovirastosta tulee tilityserittely/estetilitys silloin kun ulosotto päättyy varattomuusesteeseen, koska saatavalle ei ole kertynyt täyttä suoritusta ulosotosta. Estetilityksessä on velallisen nimi ja henkilötiedot. Estetiedoissa näkyy merkintä varattomuusesteestä sekä merkintä passiiviperintään siirtämisestä.

Varattomuusestetodistus annetaan kun saatavalle ei kerry lainkaan kertymää tai vain osalle saatavaa kertyy suoritus. Silloin kun saatava kertyy vain osittain, annetaan velkojalle sekä lopputilitys- että estetodistus. Estetodistuksesta tulee selvitä asiassa suoritettut keskeiset toimenpiteet. Estetodistuksesta tulee selvitä saatavat osasuorituksista ja lopputilitystodistuksessa peritty ja perimättä jäänyt määrä. Todistus on mahdollista antaa myös sähköisesti. (Lindström 2014, 425.)

Varattomuuden lisäksi on mahdollista, että velallisen olinpaikka on jäänyt tuntemattomaksi. Tällöin ulosotosta annetaan varattomuus- ja tuntemattomuusestetodistus. Pelkkää tuntemattomuusestettä ei kuitenkaan anneta, koska ulosoton tulee aina etsiä myös velallisen varallisuutta. Ulosoton vireilläolo päättyy varattomuusestetodistuksen sekä varattomuus- ja tuntemattomuusestetodistuksen antamispäivänä. (Lindström 2014, 425–426.)

Velkoja voi ilman ulosottoasian vireillepanoa pyytää velallista koskevan varattomuustodistuksen. Todistus annetaan, jos estetodistus on annettu edeltävän kuuden kuukauden aikana eikä ulosmittausta ole tämän jälkeen toimitettu. Todistusta voidaan käyttää esimerkiksi konkurssia haettaessa, osoituksena velallisen maksukyvyttömyydestä. Pyytäjän tiedot tallennetaan ulosoton tietojärjestelmään. (Linna 2008, 96.)

Velalliselle tai muulle vastaajalle annetaan pyynnöstä erillinen todistus asian vireilläolon päättymisestä. Maksuvelvoiteasiassa päättymistodistukseen merkitään peritty tai perimättä jäänyt määrä sekä se, onko saatava merkitty passiiviasiaksi. (Linna 2008, 96.)

Ulosottomiehen tulee antaa hakijalle todistus, jos täytäntöönpano estyy esimerkiksi konkurssin, velkajärjestelyn, yrityssaneerauksen tai velallisen kuoleman vuoksi. Ulosottomiehen antamaan täytäntöönpanon estetodistukseen voi päättyä myös muuta kuin maksuvelvoitetta koskeva asia, esimerkiksi häätö. (Lindström 2014, 426.) Palkeissa estetilitys laitetaan poistomappiin ja tästä suorittamattomasta saatavasta tehdään aikanaan tileistäpoistoesitys kyseiseen virastoon, jonka saatava jää suorittamatta

4 JULKISOIKEUDELLINEN SAATAVA

Saatava on erillisen lain säännöksen nojalla suoraan ulosottokelpoinen. (Laki verojen ja maksujen täyteenpanosta 15.6.2007/706.) Tämä tarkoittaa sitä, että saatava voidaan panna eräännyttyään täytäntöön ulosottomiehen toimenpitein kuten lainvoimainen päätös tai tuomio. Velkojan ei siis tarvitse hakea saatavalleen oikeudesta erillistä täytäntöönpanoperustetta. (Pönkä & Willman 2004, 20.)

Julkisoikeudellinen saatava voidaan säätää suoraan ulosottokelpoiseksi myös valtioneuvoston asetuksella, jos saatavan rahamäärästä tai sen määräytymisperusteesta säädetään laissa tai valtioneuvoston asetuksessa eikä saatavan suuruuden määrittämiseen liity merkittävää harkintavallan käyttöä. (VeroTPL 706/2007, 3 §.) Valtion maksupöytäkirjoissa (21.2.1992/150) säädetään Valtion viranomaisten suoritteiden maksullisuudesta ja suoritteista perittävien maksujen suuruuden yleisistä perusteista. Julkisoikeudellinen saatava voidaan siirtää suoraan ulosottoon maksuomistuksen eräännyttyä jälkeä. Palkeilla alaraja julkisoikeudellisen saatavan siirtämiselle perintään on 10 euroa.

Julkisoikeudellisista ja niihin rinnastettavista saatavista säädetään verojen ja maksujen täytäntöönpanolaissa. Lain mukaan julkiseksi saatavaksi määritellään vero ja julkinen maksu, sekä niille säädetty viivästyskorko ja korotus. Toisaalta julkisia saatavia ovat myös muut julkisoikeudelliset tai niihin rinnastettavat saatavat, jotka ovat suoraan ulosottokelpoisia. Valtioneuvoston asetuksella suoraan ulosottokelpoiseksi säädetyn saatavan määräytymisperusteesta tai rahamäärästä on säädetty lailla tai asetuksella, eikä saatavan suuruuden määrittämiseen liity merkittävää harkintavallan käyttöä. Suoraan ulosottokelpoiseksi säädettyt saatavat voidaan periä ulosotossa ilman ulosottokeuhon 2 luvun 2 §:n mukaista ulosottokeuhon perustetta. (VeroTPL 706/2007, 1 §, 3 §.)

Perintälaissa rajoitetaan mahdollisuutta antaa tiettyjä julkisoikeudellisia saatavia ulkopuolisen asiamiehen perittäväksi. Toimeksisaajan perittäväksi ei saa antaa suoraan ulosottokelpoisia valtion saatavia eikä lainvastaisesta menettelystä määritettyjä julkisoikeudellisia maksuseuraamuksia. Tällaisia asiamieskiellon piiriin kuuluvia saatavia ovat muun muassa tuomioistuinten käsittely- ja toimituskirjamaksut sekä maksut patentista, ajokortista, passista, henkilökortista, liikenneluvasta, ajoneuvon rekisteröinnistä ja lainhuudosta. (Lindström 2014, 231.)

Asiamiehen perittäviksi soveltuvat julkisoikeudelliset saatavat koskevat pääsääntöisesti valtion, kuntien ja kuntayhtymien tuottamia palveluita. Tyypillisiä julkisen sektorin tarjoamia palveluita, joiden maksut ovat suoraan ulosottokelpoisia, ovat esimerkiksi sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut, vanhustenhuolto, ateriapalvelut, päivähoito, sairaankuljetusten omavastuuosuudet sekä eräät oppilaitosmaksut. (Pönkä & Willman 2004, 20–21.)

Verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetun lain (706/2007, 20§) mukaan suoraan ulosottokelpoinen julkinen saatava vanhentuu viiden vuoden kuluttua sen määrittämisestä tai maksuunpanoa seuranneen vuoden alusta ja muussa tapauksessa eräännyttyä seuranneen vuoden alusta lukien. Vanhentumista ei voida näiden saatavien kohdalla katkaista, eikä vanhentunutta saatavaa saada periä.

5 SAATAVIEN VALVONTA

Tehokas saatavien valvonta ja asianmukaiset toimenpiteet parantavat maksujen saantia, nopeuttavat rahankiertoa ja pienentävät luottotappioriskiä. Saatavia valvotaan myyntireskontrassa, jonka kautta esimerkiksi maksut kohdistetaan laskuihin ja tarvittaessa suoritetaan perintätoimet avoimille ja erääntyneille laskuille. (Taloushallintoliitto 2015, Saatavien valvonta.)

Viitteellinen laskutus on toimiva menetelmä ja apuväline myyntilaskutuksessa ja saatavien seurannassa. Tiedot asiakkaiden maksuista saadaan pankista varustettuina viitenumeroilla. Viitenumeroautomaation avulla maksu kohdistuu reskontraan maksettuksi juuri oikean asiakkaan kohdalle. Saatavien valvonta tehostuu reskontran tietojen ollessa ajan tasalla. (Taloushallintoliitto 2015, Saatavien valvonta.)

5.1 Laskutus

Ensimmäinen toimenpide syntyneen saatavan kotiuttamiseen on laskun lähettäminen. Samalla vahvistetaan saatavan erääntymisajankohta sekä saatavan olennaisimmat tiedot. Koska laskutustoimenpide ei kohdistu erääntyneeseen saatavaan, ei laskun lähettäminen ole perintälain soveltamisalaan kuuluvaa saatavan perintää. Tärkeää on siis muistaa, ettei lasku ole saatavan peruste. Saatavan perusteeseen viittaaminen on oleellinen osa laskua ja siinä välitettävää informaatiota. Tietoa saatavan perusteesta tullaan tarvitsemaan mahdollisessa oikeudellisessa perinnässä. (Lindström 2014, 141.)

Mitä yksityiskohtaisemmat laskun tiedot ovat, sitä helpompi se on maksaa. Epäselvää tietoa sisältävä lasku tulee harvoin eräpäivänään maksettua ja laskun saaja voi joutua pyytämään selvityksiä ja tarkennuksia tai uutta laskua. Hyvin ja huolellisesti tehty lasku maksetaan yleensä eräpäivään mennessä. (Lindström 2014, 141.)

Lasku on syytä lähettää heti kun saatava on syntynyt. Laskutusta on suoritettava päivittäin. Hyvin hoidetun yrityksen toimintatapoihin ei kuulu laskutuksen hoitaminen kerran viikossa tai joka toinen viikko. Asiakkaat harvemmin kyselevät laskujensa perään, joten tästä syystä laskujen lähettämisessä on helppo viivytellä. On hyvä muistaa, että nopea ja selkeä laskutus, sekä tehokas perintä ovat osa hyvää yrityskuvaa. (Lindström 2014, 142.)

Laskussa olevien tietojen pohjalta maksajan on pystyttävä päättämään, kuuluuko lasku hänellä, onko lasku sopimuksen mukainen tai onko saatava jo syntynyt ja maksuehto oikea. Saatavan perusteen riittävä yksilöiminen helpottaa laskun käsittelyä sekä laskun oikeellisuuden tarkistamista. (Lindström 2014, 143–144.)

5.2 Maksukehotus ja viivästysmaksu

Asiakkaan suorituksen viivästyessä eräpäivästä, on tilanteeseen tärkeää reagoida nopeasti. Eräpäivän jälkeen maksamatta olevat saatavat muodostavat kasvavan riskin luottotappioista, sekä kustannuksia saatavien kierron hidastumisena. Suuret saatavat edellyttävät välittömiä ja yksilöllisiä toimenpiteitä. Kuluttajasaatavien perinnässä on syytä noudattaa perintälaissa määriteltyjä aikarajoja. Maksamatta olevasta saatavasta

muistuttaminen eräpäivän jälkeen on jo perintälain tarkoittamaa perintää. Perintälaki koskee niitä velkojan toimenpiteitä, joita hän käyttää erääntyneen saatavan kotiuttamiseksi. (Lindström 2014, 175.)

Maksukehotuksessa velallista kehoitetaan suorittamaan maksettavaksi tuomitut määrät ilmoitettuun määräaikaan mennessä. Kirjeessä ilmoitetaan, mistä velkojan saatavasta on kyse ja minkälaisiin toimenpiteisiin velallisen on ryhdyttävä saatavan maksamiseksi. Ulosottomies käynnistää ulosmittaustoimenpiteet, ellei velallinen suorita maksua määräpäivään mennessä tai tee maksusuunnitelmaa. (Lindström 2014, 414.)

Maksukehotuksesta on hyvä käydä ilmi samat asiat kuin varsinaisesta laskusta. Välttämättömiä tietoja maksukehotuksessa ovat ainakin maksamatta olevan laskun numero ja euromäärä, sekä viittaus saatavan perusteeseen. Tämän lisäksi tulee selvästi ilmaista, että kyseessä on muistutus ja saatava on jo erääntynyt. Maksukehotuksessa on syytä mainita maksun laiminlyönnin seurauksista ja velkojan seuraavasta toimenpiteestä. Tämä antaa asianmukaista tietoa velalliselle, sekä toimii samalla saatavien kotiuttamisen tehostena. (Lindström 2014, 176.)

Velallisen maksun viivästyessä velkojalla on oikeus periä saatavalle viivästyskorkoa. Velvollisuus koron maksusta määräytyy lähtökohtaisesti korkolain (L 633/1982) mukaan. Korkolain mukaisena pääsääntönä pidetään velallisen velvollisuutta olla maksamatta korkoa velan eräpäivää edeltävältä ajalta. Velvollisuus tämän juoksevan koron maksamiseen on ainoastaan silloin, kun siitä on erikseen sovittu. Eräpäivän jälkeiseltä ajalta velallisella on pääsäännön mukaan aina velvollisuus maksaa viivästyskorkoa. (Bräysy, 2013, 40.)

Korkolain tullessa voimaan 1.1.1983 viivästyskoron määrä oli kiinteä 16 prosenttia. Korkolain muutoksen tullessa voimaan vuonna 1995, kiinteästä viivästyskorosta luovuttiin ja viivästyskorko sidottiin markkinakorkojen kehitykseen. Viivästyskoron suuruus riippuu Euroopan keskuspankin määräämästä viitekoron määrästä. Aina viitekoron määrän muuttuessa, muuttuu myös viivästyskoron määrä. Suomen Pankki ilmoittaa viitekoron määrän puolivuositain. Tätä Euroopan keskuspankin määrittämää ja Suomen Pankin ilmoittamaa viitekorkoa sovelletaan seuraavan kuuden kuukauden ajan. Joskus viitekoron määrä saattaa pysyä ennallaan useita puolivuotiskausia ja välillä se taas muuttuu puolivuositain. Viivästyskoron määrä on 7 prosenttiyksikköä korkeampi kuin kulloinkin voimassa oleva viitekorko. (Bräysy, 2013, 40–41.)

Viivästyskoronlasku aloitetaan eräpäivästä ja sitä lasketaan aina maksupäivään saakka, mukaan lukien maksupäivä. Viivästyskoron maksuvelvollisuus loppuu vasta siinä vaiheessa kun maksu on tapahtunut. (Bräysy, 2013, 43.)

5.3 Maksuajan myöntäminen

Velallinen voi pyytää maksuaikaa ulosottomieheltä. Ulosottomies saa antaa velalliselle maksuaikaa erityisestä syystä, jos on todennäköistä, että velallinen maksaa velan maksuaikaa saatuaan. Erityinen syy voi olla esimerkiksi velallisen sairastuminen tai jääminen lyhyeksi ajaksi työttömäksi. Näköpiirissä on oltava, että velallisen taloudellinen tilanne tulee kohentumaan lähitulevaisuudessa. Maksuhaluiseksi arvioidulle henkilölle voidaan antaa maksuaikaa. Mahdollista on myös rajoittaa maksuaika osaan perittävänä olevasta velkamäärästä. (Linna 2008, 102.)

Maksuajan enimmäismäärä on kolme kuukautta laskettuna maksukehotukseen merkitystä maksupäivästä. Velkojan suostumuksella voidaan maksuaikaa myöntää jopa kuusi kuukautta. Hakemus raukeaa, jos velkoja antaa tätä enemmän maksuaikaa. Tällöin katsotaan, että hakija ei ole hakenut ulosottoa ”tosissaan”. (Linna 2008, 102.)

Maksuaika on ylimääräinen etu velalliselle. Niinpä maksuaikaa koskevaan ulosottomiehen päätökseen ei saa hakea muutosta. Maksuaikana tehty suoritus ei pelasta velallista ulosottorekisteriin tehtäviltä yleisöjulkisilta merkinnöiltä. Jollei velallinen maksa velkaansa edes maksuaikaa saatuaan, ulosottomies toimittaa ulosmittauksen, mikäli velallisella on ulosmittauskelpoista toistuvaistuloa tai omaisuutta. (Linna 2008, 102.)

5.4 Yksityishenkilön velkajärjestely

Ulosottomiehen vahvistaessa velalliselle maksusuunnitelma, välttää velallinen palkan, eläkkeen tai muun toistuvaistulon ulosmittauksen ja maksukiellon antamisen. Edellytyksenä on, että velallinen tekee uskottavaksi suorittavansa suunnitelman mukaiset erät. Velallisen luotettavuutta tulee säännöksen esitöiden mukaan arvioida erityisesti hänen aikaisemman maksukäyttäytymisensä perusteella. Maksusuunnitelmia tehdään yksi, vaikka hakijoita olisi useita. Tämän kertymän ulosottomies jakaa etuoikeusjärjestyksessä. Maksusuunnitelman tulee olla kirjallinen. (Linna 2008, 103.)

Maksusuunnitelman mukaan maksettavat erät vastaavat sitä määrää, jonka kyseiseltä velalliselta muutoin ulosmitattaisiin. Tässä mielessä kyseessä ei ole ulosottomiehen ja velallisen välinen ”sopimus” vaan laissa tarkoitetun määrän periminen ilman ulosmittausta. Velallisella on oikeus normaaliin tapaan ulosmittausmäärän helpotuksiin tai vapaakuukausiin. Velallisen ulosottomiehelle omaehtoisesti maksamat vara katsotaan heti ulosmitatuiksi. Velallisella ei siis ole niihin enää sen jälkeen määräysvaltaa. (Linna 2008, 103.)

Ulosottomies voi suorittaa turvaavan ulosmittauksen maksusuunnitelman noudattamisen varmistamiseksi. Turvaava ulosmittaus merkitsee omaisuuden ulosmittaamista ilman, että tarkoituksena on täytäntöönpanon eteneminen myyntiin ja tilitykseen. Turvaava ulosmittaus kohdistetaan velallisen muuhun omaisuuteen kuin palkkaan. Turvaavaksi ulosmittaukseksi voi muuntua alun perin tavanomaiseksi tarkoitettu ulosmittaus. Tämä on mahdollista silloin, kun ulosmitatun omaisuuden myyntiä lykätään sen vuoksi, että velallinen on tehnyt uskottavaksi aikomuksensa suorittaa perittävänä olevat saatavat kohtuullisessa ajassa maksusuunnitelman mukaisesti. (Koulu & Lindfors 2009, 266.)

Velallisen tulee antaa selvitys tuloistaan ulosottomiehen vuosittain tekemää tulotarkastusta varten. Jos velallinen ei suorita suunnitelman mukaisia eriä ajallaan, eikä laiminlyöntiin ole hyväksyttävää syytä, kuten sairautta, ulosottomies tekee päätöksen maksusuunnitelman raukeamisesta ja ulosmittaa kyseisen toistuvaistulon. Ulosmittausta ei kuitenkaan toimiteta laiminlyönnin ollessa vähäinen. Jos ulosottomies määrää maksusopimuksen raukeamaan, hän voi välittömästi ulosmitata velallisen palkan. Raukeamispäätöksen tulee olla kirjallinen jotta se on valituskelpoinen. (Linna 2008, 103–104.)

5.5 Maksusopimus

Maksusopimuksessa velallinen ja velkoja voivat sopia siitä, että velkojan saatavan perimisessä poiketaan säännönmukaisen ulosoton suorituksista. Asianosaiset voivat sopia, että velallisen palkasta ulosmitataan säännönmukaista määrää pienempi tai suurempi summa tai että velkojan saatavaa tai ulosmittauksen kestoa rajoitetaan. Siitä miten velallisen suoritukset kohdennetaan velkojan saataville tai saatavan osille voidaan myös sopia. Sopimusvapautta on kuitenkin rajoitettu siinä, että velalliselle on jätettävä aina hänen suojaosuutensa. Maksusopimus edellyttää kaikkien velkojien hyväksymistä, jos velalliselta peritään ulosotossa useamman velkojan saatavia. (Koulu & Lindfors 2009, 268.)

Maksusopimus toteutetaan pääsääntöisesti siten, että ulosottomies ulosmittaa velallisen palkan maksusopimuksen mukaisesti. Edellytyksenä tähän kuitenkin on, että sopimus on mahdollista toteuttaa ulosottomenettelyssä, eikä sopimus ole kohtuuton. Sopimus voidaan ulosottomiehen luvalla toteuttaa palkan ulosmittauksen sijasta niin, että velallinen maksaa sopimuksen mukaiset suoritukset ulosottomiehelle. Jotta velallisen omatoimisiin suorituksiin voidaan ryhtyä, tulee ulosottomiehen olla riittävän vakuutunut velallisen luotettavuudesta. Velkojan pyynnöstä ulosottomies voi suorittaa turvaavan ulosmittauksen maksusopimuksen varmistamiseksi silloin kun velallisen palkkaa ei ulosmitata. (Koulu & Lindfors 2009, 268.)

Ulosottomies voi sopimusosapuolen pyynnöstä päättää maksusopimuksen päättymisestä. Tällöin ulosottomies peruuttaa sopimuksen hyväksymisen itseoikaisulla. Perusteena sopimuksen lakkaamiselle voi olla esimerkiksi toisen osapuolen sopimuksen laiminlyönti ilman hyväksyttävää syytä. Sopimuksen noudattaminen voidaan päättää myös silloin jos velallisen maksukyky on muuttunut olennaisesta sopimuksen tekemisen jälkeen. (Koulu & Lindfors 2009, 269.)

5.6 Saatavan vanhentuminen

Saatavien perintä on mahdollista ainoastaan silloin, jos saatava ei ole vanhentunut. Saatavien yleinen vanhentumisaika on kolme vuotta. Saatavien vanhentuminen on katkaistava joka kolmas vuosi, jos haluaa estää saatavien vanhentumisen. Vanhentumisen katkaisutoimet voidaan jakaa vapaamuotoisiin katkaisutoimiin tai oikeudellisiin katkaisutoimiin. (Bräysy 2013, 75.)

Vapaamuotoisia katkaisutoimia ovat maksujärjestelyistä sopiminen, velasta muistuttaminen ja velan tunnustaminen. Velan vanhentuminen katkeaa, jos velkoja ja velallinen sopivat maksujen järjestelystä, velan ehtojen muutoksesta tai vakuuden antamisesta. Vanhentuminen katkeaa myös, jos velallinen maksaa velkaansa, velkoja vaatii velalliselta suoritusta tai muulla tavalla muistuttaa velallista velasta. Oikeudellisia katkaisutoimia ovat ulosottohakemus, velkomuskanteen vireillepano tai saatavan ilmoittaminen velallista koskevassa maksukyvyttömyysmenettelyssä, esimerkiksi yksityishenkilön velkajärjestelymenettelyssä, konkurssissa tai yrityksen saneerausmenettelyssä. (Bräysy 2013, 75.)

Velan vanhentuminen keskeytyy, kun ulosottohakemus tai haastehakemus tulee vireille ulosottovirastossa tai käräjäoikeudessa. Asiat tulevat vireille, kun ne on jätetty hoidettavaksi kyseiseen virastoon. Tällöin vanhentuminen keskeytyy prosessin ajaksi, ja

velan vanhentuminen katsotaan katkenneeksi silloin kun asian käsittely ko. virastossa päättyy. Velallista koskevan maksukyvyttömyysmenettelyn alkaminen keskeyttää myös vanhentumisen. Katkaisutoimi katsotaan tehdyksi silloin, kun menettely päättyy. (Bräysy 2013, 76.)

Tuomiot vanhenevat viidessä vuodessa kolmen vuoden sijaan. Kun velasta on annettu lainvoimaiseksi tullut tuomio tai muu ulosottoperuste, täytyy tuomioon perustuvasta velasta muistuttaa ja tehdä ulosottohakemus viiden vuoden välein. Vanhentuneeseen saatavaan ei voida kohdistaa pakkoperintätoimia, koska vanhentuneen saatavan katsotaan lakanneen olevan olemasta. (Bräysy 2013, 77.)

6 PASSIIVIPERINTÄ

Passiiviperinnällä tarkoitetaan ulosotossa vireillä olevan asian siirtämistä ulosoton valvontaan silloin, kun normaali ulosottomenettely on päättynyt estetodistukseen. (Lindström 2014, 406) Jos maksuvelvoitetta koskevan ulosottoasian vireilläolo päättyy 95 §:n 1 momentissa tarkoitettuun esteeseen, asia merkitään hakijan pyynnöstä ulosottorekisteriin passiivisaatavaksi. Tätä koskeva pyyntö tulee esittää ulosottohakemuksessa tai myöhemmin asian vireilläolon aikana. Passiivisaatavaksi merkitseminen ei jatka ulosottoasian vireilläoloa. (Ulosottolaki 3 luku 102§.)

6.1 Passiivisaatavaksi merkitseminen

Velkojan tulee pyytää passiivirekisteröintiä joko ulosmittauspyynnössä tai täytäntöönpanon aikana. Passiivirekisteröinti on mahdollista ainoastaan silloin, jos normaali ulosotto on päättynyt ulosoton estetodistukseen. Suppeassa ulosotossa passiivirekisteröintiä ei voi pyytää, eikä enää sen jälkeen, kun täytäntöönpano on päättynyt. (Lindström 2014, 406.)

Maksuvelvoitetta koskevan ulosottoasian vireilläolo voi päättyä varattomuusesteeseen tai varattomuus- ja tuntemattomuusesteeseen. Pyyntö tulee esittää ulosottohakemuksessa tai asian vireillä ollessa. Tämän tapahduttua asia merkitään hakijan pyynnöstä ulosottorekisteriin passiivisaatavaksi. Pyyntö voidaan tehdä vapaamuotoisesti esimerkiksi kirjallisesti, sähköpostilla tai puhelimitse. (Pönkä & Willman 2004, 249.)

Passiivisaatavaksi merkitseminen ei jatka ulosottoasian vireilläoloa. Ulosottoasia saattaa ehdollisen tilityksen vuoksi olla vireillä osasta saatavaa ja passiivirekisterissä siltä osin kuin asiassa on annettu estetodistus. Jo hakemuksen yhteydessä hakija voi pyytää saatavansa merkitsemistä passiiviasiaksi mahdollisen tuloksetoman ulosotto-perinnan päättyessä. Hakija voi esittää pyynnön myöhemminkin, mutta kuitenkin ennen kuin asian vireilläolo päättyy. (Pönkä & Willman 2004, 249.)

Passiivirekisteröinnillä ei ole itsenäistä oikeusvaikutusta. Oikeusvaikutukset syntyvät asian vireilletulemisen mukaan, kun asiassa toimitetaan ulosmittaus tai väliaikaistoimia. Passiivirekisteröinti ei vaikuta saatavan vanhentumiseen. Koska ulosottoasian vireilläolon päättymisestä alkaa kulua uusi vanhentumisaika, eivät yksityisoikeudelliset saatavat yleensä vanhene rekisteröintiä aikana. Sen sijaan vanhentuminen voi tapahtua julkisoikeudellisten saatavien osalta, joiden vanhentumisaikaa ei voida keskeyttää tai katkaista (Pönkä & Willman 2004, 249.)

Passiivirekisterissä olevassa asiassa ei tehdä aktiivisia perintätoimia eikä asia rekisteröinnin aikana ole ulosotossa vireillä. Jos velalliselle kuitenkin rekisteröintiäajan kuluessa ilmaantuu ulosmitattavaa omaisuutta esimerkiksi veronpalautus, se ulosmitataan sellaisen saatavan hyväksi, joka on passiivirekisterissä. Samalla kun ulosmittaus toimitetaan tai väliaikaistoimi suoritetaan, asia tulee uudelleen vireille. (Linna 2008, 97.)

Passiivirekisteröintipyynnön katsotaan koskevan kaikkia samanaikaisessa ulosotossa olevia saatavia, jollei hakija esitä pyyntöä, ettei se koske jotain saatavaa. Rekisteröinnin voimassaoloaika lasketaan samanaikaisessa ulosotossa viimeisestä estetodistuksesta. Hakijalla on myös oikeus peruuttaa pyyntö myöhemmin jonkin saatavan osalta. (Pönkä & Willman 2004, 250.)

Valtiokonttori suosittelee, että passiivirekisterimerkintää pyydetään vain tapauksissa, joissa ulosmitattava suoritus ylittää passiivirekisterisiirrosta aiheutuvat kulut vähintään kymmenellä eurolla.

6.2 Passiivirekisteröintiäika

Passiivisaatavan rekisteröinti on voimassa kaksi vuotta estetodistuksen päivämäärästä (HE 137/2015 3 luku 102§). Tämän jälkeen rekisteröinti päättyy ja saatava poistetaan ulosottorekisteristä. Halutessaan hakija voi peruuttaa passiivirekisteröintiä koskevan hakemuksen tai rekisteröimisajan päättyessä hakea uudelleen ulosottoa. (Pönkä & Willman 2004, 249.)

Passiivirekisteröinnin aika ei kuitenkaan katkea, jos asialle tehdään rekisteröinnin aika ulosmittaustoimenpiteitä. Passiivisaatavalle kertyvät osasuoritukset tilitetään velkojalle, jonka jälkeen passiivisaatava siirtyy passiivirekisteriin vielä jäljellä olevaksi rekisteröintiajaksi. Passiivirekisteröinti kattaa normaalisti kahden vuoden veronpalautukset. Rekisteröintiajan päätyttyä velkoja valvoo velallisen varallisuustilanteen muutoksia, sekä käynnistää tarvittaessa normaalin tai suppean ulosoton. (Lindström 2014, 406–407.)

6.3 Passiivisaatavan ulosmittaus

Passiivisaatava poistetaan rekisteristä vain, jos saatava suoritetaan kokonaisuudessaan. Jos passiivisaatava kertyy ulosmitatuista varoista vain osittain, jatkuu passiivisaatavan valvonta vielä jäljellä olevan saatavan suoritukseen asti. Passiivisaatavalle tehdyn ulosmittauksen jälkeen ulosotto tekee velkojalle saldotiedustelun passiivisaatavan todellisesta määrästä. Jos velkoja ei vastaa ulosoton saldotiedusteluun ulosottomiehen asettamassa määräajassa, passiivisaatavan ulosmittaus peruutetaan. (Lindström 2014, 407.)

Ulosmitattua omaisuutta ei saa myydä eikä varoja tilittää ennen kuin passiivisaatavan oikea määrä on tarkistettu. Jos ulosmittaus on toimitettu muun saatavan perimiseksi, on tässä tapauksessa myynti kuitenkin sallittu. Tässäkin tilanteessa varoja ei saa tilittää passiivisaatavalle ennen sen määrän varmistumista. Ulosmittauksen ja asian uudelleen päättyvän vireillölon jälkeen asia siirretään takaisin passiivirekisteriin, mutta vain jos alkuperäistä kahden vuoden rekisteröintiäikää on vielä jäljellä. (Linna 2008, 97.)

6.4 Passiiviperinnän muutos

Hallituksen esityksessä (HE 137/2015) ehdotetaan, ettei velkojalle enää erikseen ilmoitettaisi saatavan poistamisesta passiivirekisteristä. Passiivirekisteröinnin kestosta ilmoitettaisiin velkojalle jo siinä yhteydessä, kun hänelle lähetetään estetodistus ja ilmoitetaan saatavan merkitsemisestä passiivirekisteriin. Velkojan tehtävänä olisi seurata, milloin saatava poistetaan passiivirekisteristä.

Kolme velkojia edustavaa lausunnonantajaa suhtautui kielteisesti siihen, ettei passiivirekisteröinnin päättymisestä enää ilmoitettaisi velkojille, ja yksi lausunnonantaja huomautti päättymisilmoituksen olevan velkojille tarpeellinen muistutus. Esityksessä ehdotetaan kuitenkin ilmoituksesta luopumista. Tätä puoltaa tarve vähentää ulosottoalokselle aiheutuvia postituskustannuksia. Passiivirekisteröinnin voimassaoloajasta ilmoitetaan velkojalle rekisteröinnin yhteydessä. Kohtuuttomana ei voida pitää sitä, että velkoja itse valvoo, milloin määräaika kuluu umpeen. (HE 137/2015.)

Lain 3 luvun 102 §:n 2 momentista poistettaisiin velvollisuus ilmoittaa passiivisaatavan rekisteröinnin voimassaolon päättymisestä hakijalle. Tarkoitus on, että rekisteröinnin päättymisestä ilmoitettaisiin hakijalle jo estetodistuksen antamisen yhteydessä, kun saatava rekisteröidään passiivisaatavaksi. Marraskuussa 2015 tehtiin tätä koskeva muutos ulosoton tietojärjestelmään. Ilmoitukset passiivirekisteristä poistamisesta tehtiisiin kahden vuoden ajan lain voimaantulosta, jollei hakija ole pyytänyt, ettei ilmoitusta lähetetä tai jollei hakijalle ole ilmoitettu rekisteröinnin voimassaoloaikaa muussa yhteydessä. Passiivirekisteriin tietojärjestelmämuutoksen jälkeen kirjatuihin asioista ei lähetettäisi erillistä poistamisilmoitusta, sillä tällöin hakijalle olisi ilmoitettu passiivirekisteröinnin kestosta jo estetodistuksen antamisen yhteydessä. Siirtymäsäännöksellä varmistettaisiin, että hakijalle on jossain yhteydessä ilmoitettu siitä, kuinka kauan passiivisaatavan rekisteröinti on voimassa.

6.5 Passiivirekisteröinnin seuranta

Opinnäytetyön tarkoituksena oli kehittää toimiva ratkaisu siihen, miten passiivirekisteröinnin voimassaoloa pystytään jatkossa seuraamaan ilman ilmoitusta passiivirekisteröinnin päättymisestä. Seuranta varten alettiin kehittää tähän tarkoitukseen sopivaa excelille luotua taulukkoa. Ensimmäinen versio excelistä osoittautui liian työlääksi Oikeusministeriön hallinnonalan asiakasvirastojen passiivirekisteröintien seurantaan. Tästä syystä alkuperäisestä versiosta alettiin karsia turhiksi katsomia kohtia ja jaettiin samalla reskontrittain omat seurannat, jottei kaikki tieto olisi samassa paikassa.

Ensimmäisessä versiossa taulukkoon tuli täyttää päättymisilmoituksen päivämäärä, ulosottovirasto, velallisen etunimi, sukunimi, henkilötunnus ja osoite, ulosottoasian numero, vireilletulopäivämäärä, passiiviperintään siirtopäivä, passiivirekisteröinnin päättymispäivä, täytäntöönpanoperuste, viitetiedot sekä asiaa hoitava virasto.

Alkuperäiseen malliin tehtiin muutamia parannuksia ja lopputuloksena saatiin excel-taulukko, joka on ulkonäöltään selkeämpi sekä vaivattomampi täyttää alkuperäiseen versioon verrattuna. Exceliltä löytyy ohjeet passiivirekisteröinti-taulukon täyttöön ja lisäksi se värjää yli kaksi vuotta sitten passiivirekisteriin siirretyt asiat punaisella, joka auttaa pysymään tietoisena siitä, milloin passiivirekisteröinti tulee uusia.

Passiivirekisteröinnit-tilukkuun merkitään estilityksestä seuraavat tiedot: velallisen sukunimi, etunimet, syntymäaika/henkilötunnuksen alkuosa, ulosottoasiannumero, laskun numero(t) tai muut hakijan viitetiedot, passiivirekisteriin siirtopäivä ja asiaa hoitava ulosottovirasto. Jokaisen edellä mainitun otsikon sarakkeen täytöstä saa lisätietoja viemällä hiiren sarakkeen otsikon päälle.

Taulukon toteutukseen ja ulkoasuun on kysytty ehdotuksia ja mielipiteitä kollegoilta jotka hoitavat päivittäin perintää. Näin taulukko palvelee kaikista parhaiten sitä käyttäviä henkilöitä.

7 YHTEENVETO

Hallituksen esityksen tavoitteena on asianosaisten oikeusturvaa vaarantamatta yksinkertaistaa, nopeuttaa ja joustavoittaa ulosottomenettelyä ja saada sen myötä aikaiseksi kustannussäästöjä. Hallituksen esityksessä (HE 137/2015) ehdotetaan, ettei velkojalle enää erikseen ilmoitettaisi saatavan poistamisesta passiivirekisteristä. Passiivirekisteröinnin kestosta ilmoitettaisiin velkojalle jo siinä yhteydessä, kun hänelle lähetetään estetodistus ja ilmoitetaan saatavan merkitsemisestä passiivirekisteriin. Velkojan tehtävänä olisi seurata, milloin saatava poistetaan passiivirekisteristä.

Opinnäytetyön tavoitteena oli kehittää toimiva ratkaisu passiivirekisteröinnin päättymisen seurantaan toukokuussa 2016 voimaan tulleen lakimuutoksen johdosta, jonka myötä ulosoton sähköiselle hakijalle ei jatkossa ilmoiteta passiivirekisteröinnin päättymisestä. Tuloksena syntyi exceliin luotu taulukko, jonka avulla pystytään seuraamaan sitä, milloin passiivirekisteröinti tulee jälleen uusia.

Passiivirekisteröinnin päättymisen seurantaan kehitelty excel-tilukko on tehty perintää hoitavien kollegoiden toiveet ja tarpeet huomioon ottaen, jotta se palvelee heitä työssään mahdollisimman nopeasti ja vaivattomasti. Lopputuloksena syntyi taulukko, johon tulee täyttää vain välttämättömimmät tiedot passiivirekisteröinnin uusintaa varten. Näin ollen taulukko on pidetty mahdollisimman yksinkertaisena, eikä se ole liian työläs täyttää estetodistuksien suureen määrään nähden.

Esiin on kuitenkin noussut selkeä tarve automaattisuuden ja sähköisyyden lisäämisestä, jotta työtä saataisiin entistä enemmän helpotettua, sekä inhimilliset virheet minimoitua. Excel-tilukko osoittautuu parannuksista huolimatta edelleen turhan työlääksi ja ennen kaikkea se on virheille altis, koska tiedot joudutaan viemään taulukkoon käsin. Tästä syystä taulukko tulee varmasti olemaan vain väliaikainen ratkaisu passiivirekisteröinnin uusinnan seuraamisessa. Uutta menetelmää aletaan mahdollisesti kehittää kun Oikeusministeriön hallinnon alan asiakasvirastot siirtyvät uuteen järjestelmään lokakuun 2016 aikana.

Aiheena perintä on mielestäni mielenkiintoinen sen laajuuden vuoksi. Opinnäytetyön aihetta valittaessa työskentelin vielä myyntireskontran ja näin ollen myös perinnän parissa. Hämeenlinnan palvelutuotannon talouspalveluryhmät organisoitiin uudelleen 1.5.2016 alkaen, jolloin työtehtäväni muuttuivat kokonaan laskutuksen pariin. Vaikka en hoida enää myyntireskontraa, on työn kannalta ollut tärkeää, että perinnän prosessi on tuttu.

LÄHTEET

- Bräysy, P. 2013. Perintä käytännössä. Helsinki: Kauppakamari*
- HE 137/2015, Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi ulosottokaaren ja velan vanhentumisesta annetun lain 11§:n muuttamisesta. Saatavissa: www.finlex.fi*
- Hirsjärvi S. Remes P. & Sajavaara P. 2000. Tutki ja kirjoita. Helsinki: Tammi*
- Koulu R. & Lindfors H. 2009. Ulosotto-oikeus. Helsinki: Edita Publishing Oy*
- Laki saatavien perinnästä 22.4.1999/513. Suomen laki. Saatavissa: www.finlex.fi*
Laki verojen ja maksujen täytäntöönpanosta 15.6.2007/706 Saatavissa: www.finlex.fi
- Lindström, J. 2014. Luotonvalvonta ja saatavien perintä. Helsinki: Talentum*
- Leppänen, T. & Linna, T. 2005. Ulosottomenettely. Helsinki: Talentum*
- Leppänen, T. & Linna, T. 2014. Ulosotto-oikeus 1: Ulosottomenettely, Helsinki: Talentum*
- Linna T. 2008. Ulosottokaaren pääkohdat. Helsinki: Talentum*
- Oikeusministeriö, 2016. Viitattu 4.9.2016 <https://asiointi.oikeus.fi/ulosotto-hakija>*
- Palkeet, Uudistuvan julkishallinnon kumppani talous- ja henkilöstöpalveluissa, 2016. Viitattu 4.9.2016 <http://palkeet.fi/fi/palkeet/>*
- Pönkä, P. & Willman, P. 2004. Käytännön perintäopas. Helsinki: Edita Publishing Oy.*
- Sarajävi A. & Tuomi J. 2009. Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi. Helsinki: Tammi*
- Taloushallintoliitto 2015, Saatavien valvonta. Viitattu 28.8.2016. <https://taloushallintoliitto.fi/sv/node/3115>*
- Töyrylä H. 2004 Ulosottolaki, ulosottomenettely, säädökset ja hallituksen esitys. WSOY Lakitieto*
- Ulosotto, Millä perusteella ulosottoa voi hakea, 2016. Viitattu 27.7.2016.*

*[http://www.oikeus.fi/ulosotto/fi/index/velkojanaulosotossa/millaperusteellaulosottoavo
ihakea.html](http://www.oikeus.fi/ulosotto/fi/index/velkojanaulosotossa/millaperusteellaulosottoavoihakea.html)*

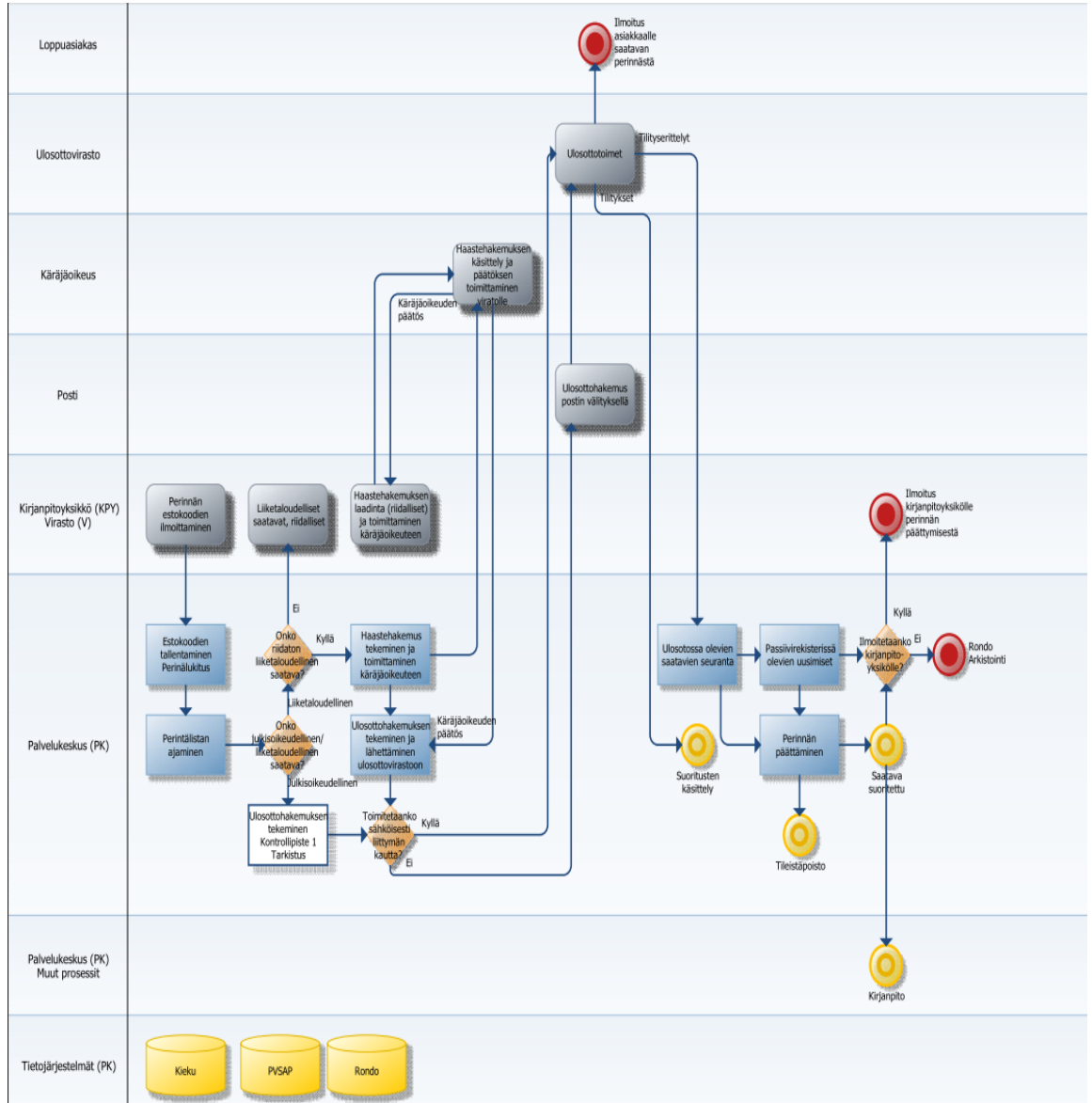
Ulosotto, Ulosoton sähköinen hakeminen, 2015. Viitattu 27.7.2016.

http://www.oikeus.fi/ulosotto/material/attachments/oikeus_ulosotto/ulosotonliitetiedostot/tietojarjestelmahakijoidenliitteet/AvWEcTNnT/Ulosoton_sahkoinen_hakeminen_v1_3.pdf

Ulosottokaari 15.6.2007/705. Suomen laki.

Saatavissa: www.finlex.fi

PALKEIDEN PERINTÄPROSESSI

MANUAALINEN ULOSOTTOHAKEMUS

SAAMISEN ULOSOTTOHAKEMUS
VeroTpL 3 § (706/2007)

Tyhjennä lomake

Hakija	Hakijan nimi Oikeusministeriö	Henkilötunnus/Y-tunnus 0245974-7
	Jakeluosoite, postinumero ja -toimipaikka (= tiedoksianto-osoite) c/oValtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskus, PL850, 13101 Hämeenlinna Puhelinnumerot 029 55 62650	
Tilitysosoite	Pankkiyhteys: BIC-koodi OKOYFIHH	IBAN-tilinumero F184 5000 0121 5023 70
	Yhteystietojen luovutuskäyttö ☐	
Vastaaja (maksuvelvollinen)	Vastaajan nimi Matti Meikäläinen	Henkilötunnus/Y-tunnus 111111-1234
	Jakeluosoite, postinumero ja -toimipaikka Hallituskatu 10, 33101 Tampere Puhelinnumerot Tiedot vastaajan työpaikasta ja tiedossa olevasta omaisuudesta	
Saaminen	Hakijan saamisen määrä (pääosa, viivästyskorkeusprosentti, koron laskemisen alkamispäivä ja muu viivästysseuraamus) 60,00€ + muu saatava 13,00€	
Ulosotto-peruste	Saamisen laatu Helsingin käräjäoikeuden myyntilasku	
	Saaminen ajalla 12.05.2015	Eriään tynäspäivä/maksuunpanovuosi 09.06.2015
	Maksulipun tai laskun numero tai muun maksuvelvollisuuden perusteen yksilöintitiedot Asiakasnumero: , laskunumero:	
	Säännös, johon saamisen ulosotto perustuu L701/93	
	Säännös, johon viivästyskorkeus tai muu viivästysseuraamus perustuu	
Liitteet		
Täytäntöönpanoon liittyvät muut tiedot	Täytäntöönpanotapa, jota pyydetään: ☒ Normaali ulosotto ☐ Suppea ulosotto ☐ Vain veronpalautus	
	☒ Pyydetään saatavan passiivirekisteröintiä (ei mahdollista, jos on pyydetty suppeaa ulosottoa)	
Päiväys ja allekirjoitus	Päivä ja aika Hämeenlinna 28.7.2016	Hakijan allekirjoitus Talospalvelusihteeri, Johanna Nurola

OHJEET PASSIIVIREKISTERÖINNIT-TAULUKON TÄYTTÖÖN

OHJEET: Passiivirekisteröinnit-taulukon täyttö.

Estetilitykset

- Tapauksessa, jossa ulosottoasia on pistetty vireille tai uusittu ja ulosottovirasto on todennut velallisen varattomaksi tai muuten esteelliseksi ei velalliselta voida ulosottaa mitään. Tällöin ulosottovirasto(UOV) lähettää estetilityksen.
- Jos estetilityksessä mainitaan alhaalla tieto "...siirretty passiivirekisteriin..." tulee estetilityksestä kerätä muutamia tietoja passiivirekisteröinnin eli ulosottoasian myöhempää uusimista varten.
- Passiivirekisteröinnillä tarkoitetaan ulosottoasian "hyllylle pistämistä" kahdeksi vuodeksi velallisen ollessa varaton.
- 'Passiivirekisteröinnit'-taulukkoon merkitään estetilityksestä seuraavat tiedot: **Sukunimi, etunimet, syntymäaika/hetun alku, ulosotonasianumero, laskun numero(t)** tai muut hakijan viitetiedot, **passiivirekisteriin siirtöpäivä** ja asiaa hoitava **UO-virasto**.

 POHJOIS-KARJALAN ULOSOTTOVIRASTO PL 40, Torikatu 36 A, 1 krs 80101 JOENSUU		TILITYSERITTELY Estetilitykset 04.05.2016 Tilitysviite 6140004390162	2 (2)
Valtion talous- ja henkilöst			
Velallinen	Asia	Estetiedot	
████████████████████ ████████████████████ ████████████████████	lasku 10097937 as. 107625 Kanta-Hämeen käräjäoikeus 13.12.2010 L 10/7561 10/11228	Muut yksityisoikeudelliset saatavat Varattomuudesta 04.05.2016 Työtön (kela). Toimitetussa ulosottoyrityksessä velalliselta ei löytynyt ulosmittauskelpoista omaisuutta eikä tuloa. Tulo- ja toimeentuloetustiedot sekä omaisuustiedot tarkistettu viranomaisrekisteristä.	
Hakija Hämeenlinnan Oikeusaputoimisto			
Maksamatta jäi Oikeudenkäyntikulut	300,00 13.01.2011	Euroopan keskuspankin viitekorko + 7.000 % / Korko481	
Tämä ulosottoasia on siirretty passiivirekisteriin 04.05.2016. Passiivisaatavan rekisteröinti on voimassa kaksi vuotta.			

- Muista myös viedä estetilityksen tiedot merkintöihin asiakkaan taakse RD:seen.

Peruutusilmoitukset

- Mikäli ulosottoasia perutaan, tulee se poistaa 'Passiivirekisteröinnit'-taulukosta, sillä sitä ei enää uusita.
- Löydät asian helpoten avaamalla 'Passiivirekisteröinnit'-taulukon ja käyttämällä Ctrl+F-hakutoimintoa ja etsimällä vaikka ulosoton asianumerolla.

Siirtoilmoitukset

- Etsi 'Passiivirekisteröinnit'-välilehdestä (Ctrl+F) siirtoilmoituksessa mainittua ulosoton asianumeroa.
- Muuta ulosottovirasto-sarakkeeseen se ulosottovirasto, johon ulosottoasia on siirretty.
- Muista myös käydä tekemässä merkintä siirrosta asiakkaan taakse RD:seen.

Vireilletuloilmoitukset

- Vireilletuloilmoitus tulee kun ulosottohakemus on ensimmäisen kerran laadittu tai uusittu ulosottoasia passiivirekisteröinnin vanhennuttua.
- Vireilletuloilmoituksesta ei tehdä merkintöjä tähän taulukkoon vaan ainoastaan asiakkaan taakse RD:seen.

Velallistilitykset

- Velallistilyks lähettään ulosottoasian yhteisvastuullisten osalta mikäli he ovat esteellisiä velan suorittamiseen.
- Velallistilyksestä ei tehdä merkintöjä tähän taulukkoon, vaan ainoastaan asiakkaan taakse RD:seen.

PASSIIVIREKISTERÖINNIIT TAULUKON LOPULLINEN VERSIO

Passiivirekisteröinnit:

Passiivirekisteriin siirretyt ulosottoasiat toukokuusta 2016 eteenpäin. Passiivirekisteröinti on voimassa 2 vuotta.

Sukunimi	Etunimet	Syntymäaika(ppkkvv)	Asianumero	Laskunumero(t)	Pass.rek. siirtopäivä	Pass.rek. vanhentuu	Ulosottovirasto
Meikäläinen	Matti	150783	123456789	10148335	28.4.2016	28.4.2018	Pirkanmaan ulosottovirasto
Meikäläinen	Maija	130482	234567891	10134962	25.7.2014	24.7.2016	Helsingin ulosottovirasto
						30.12.1901	
						30.12.1901	
						30.12.1901	
						30.12.1901	

Rivin lisääminen: valitse jokin ruutu taulukon alimmalta riviltä, klikkaa hiiren oikealla ja valitse 'Lisää'-Taulukon rivi alapuolelle'.

Rivin poistaminen: valitse jokin ruutu poistettavalta riviltä, klikkaa hiiren oikealla ja valitse 'Poista'-Taulukon rivit'.

Saat lisätietoa jokaisen sarakkeen täytöstä viemällä hiiren sarakkeen otsikon päälle.

Yli kaksi vuotta sitten passiivirekisteriin siirretyt asiat värjäntyvät punaisella.